

Igbo Tapes

IGBO
B02.01

Course: A 571, Igbo section

Prof: L. Sangster

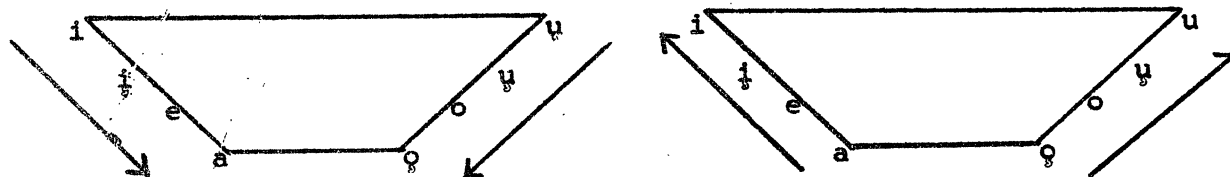
Label: Igbo: vowels, tones and review

Contents:

A. Vowels (each word repeated twice)

siri	uru	ochiè
siri	uru	ju
èzi	olu	nu
asi	da	nwola
éze	ag	c
iwe	uè	kwaciela
iga	boro	kwè
isa	c	ikpwa
imi	ulo	idwa
ciri	ibo	um-ahya
sere	oke	
aji	oka	

B. Vowels: vowel triangle (each vowel repeated twice)

C. Tone combinations: (each column repeated twice)

bóola	imá akwá	um-ahya
o máka	igbá ola	bukwasí
adibé	inya égbé	otéghí
idwa	ilaru yla	miri
igbuwa	iji osó	umadi
ikpwa	nile	adaka
iti uwe	onica	akita
ochiè	Naijiria	okoye

0. Review (each word repeated twice)

òpí

áp^h a

ibu

ib^h ó

pyá

p^h yá

byá

b^h yá

ite

it^h é

d^h ára

dére

ík^h é

áká

gára

g^h ére

ic^h é

écl

òjì

òj^h ì

ghère

ẏùrù

ùfù

vùru

vùrù

sára

sára

zùru

ẏùrù

sýé

syé

ñùrù

ñùrù

ányá

fùh^w ó

riri

ẏùrù

ára

ónù

ára

ryé

ányì

ólú

òñù

ntú

ndó

ñka

ñk^h umè

ñga

ñné

ñma

òkpó

ògbù

ngbe

ónwa

ñkpá

kw^h ára

kwùru

ágwa

ágw^h ù

ñgwa

ñkwá

siri

sirì

úwé

ùbá

òké

òk^h á

évú

háppù

nwùola

kw^h áciela

ísá

ùd^h a

òké

òjì

óce

ndibé

ò máka

ìkpówa

ádáká

níile

E. Tones: Drill 6, Welmers, p. 4 (each column repeated twice)

ò bù akwa.

ò bù akw^há.

ò bù ényi.

ò bù ág^hú.

ò bù ákwá.

há hùrù akwa.

há hùrù akw^há.

há hùrù ényi.

há hùrù ág^hú.

há hùrù ákwá.

F. Tones: Notes, Welmers, p. 4 (list repeated twice)

ákwa

akw^há

ényi

ág^hú

ákwá

Igbo Tape II: Tonal alternations

I.	1. ọ̀ nà ahụ́ Ọ̀nị́ca. (repeated)	7. ọ̀ nà éwè́ ite.
	2. ọ̀ nà ahụ́ ezí.	8. ọ̀ nà éwè́ íkó.
	3. ọ̀ nà ahụ́ anụ́.	9. ọ̀ nà éwè́ anụ́.
	4. ọ̀ nà ahụ́ eg ^h ó.	10. ọ̀ nà éwè́ eg ^h ó.
	5. ọ̀ nà ahụ́ ụ̀lọ̀	11. ọ̀ nà éwè́ ákwà.
	6. ọ̀ nà ahụ́ yá.	12. ọ̀ nà éwè́ yá.
II.	1. ọ̀ gàra Ọ̀nị́ca.	6. ọ̀ nà agá Ọ̀nị́ca.
	2. ọ̀ gàra Abá.	7. ọ̀ nà agá Abá.
	3. ọ̀ gàra áhya.	8. ọ̀ nà agá ahyá.
	4. ọ̀ gàra ébe à.	9. ọ̀ nà agá ebe à.
	5. ọ̀ gàra ụ̀lọ̀.	10. ọ̀ nà agá ụ̀lọ̀.
III.	1. ọ̀ hụ̀rụ́ há n'Ọ̀nị́ca.	13. ọ̀ nà ahụ́ yá n'Ọ̀nị́ca.
	2. ọ̀ hụ̀rụ́ yá n'ezí.	
	3. ọ̀ hụ̀rụ́ gí n'ebe à	
	4. ọ̀ hụ̀rụ́ m n'ahya.	14. ọ̀ nà ahụ́ m n'èzí.
	5. ọ̀ hụ̀rụ́ ikó n'ụ̀lọ̀.	15. ọ̀ nà ahụ́ ikó n'ebe à.
	6. ọ̀ hụ̀rụ́ anụ́ n'ebe à.	16. ọ̀ nà ahụ́ anụ́ n'ahya.
	7. ọ̀ hụ̀rụ́ eg ^h ó n'ahya.	17. ọ̀ nà ahụ́ eg ^h ó n'ụ̀lọ̀.
	8. ọ̀ hụ̀rụ́ ite n'Ọ̀nị́ca.	18. ọ̀ nà ahụ́ ite n'Ọ̀nị́ca.
	9. ọ̀ hụ̀rụ́ ákwà n'ezí.	19. ọ̀ nà ahụ́ akwà n'ezí.
	10. ọ̀ hụ̀rụ́ ụ̀mụ́áká n'èbe à.	20. ọ̀ nà ahụ́ ụ̀mụ́áká n'èbe à.
	11. ọ̀ hụ̀rụ́ acị́ca n'áhya.	21. ọ̀ nà ahụ́ àcị́ca n'áhya.
	12. ọ̀ hụ̀rụ́ ọ̀gụ́ n'ụ̀lọ̀.	22. ọ̀ nà ahụ́ ọ̀gụ́ n'ụ̀lọ̀.
	23. ọ̀ nà éwè́ yá n'Ọ̀nị́ca.	28. ọ̀ nà éwè́ ite n'Ọ̀nị́ca.
	24. ọ̀ nà éwè́ íkó n'èzí.	29. ọ̀ nà éwè́ ákwà n'ezí.
	25. ọ̀ nà éwè́ anụ́ n'ebe à.	30. ọ̀ nà éwè́ ụ̀mụ́áká n'èbe à.
	26. ọ̀ nà éwè́ eg ^h ó n'ahya.	31. ọ̀ nà éwè́ acị́ca n'áhya.
	27. ọ̀ nà éwè́ m n'ụ̀lọ̀.	32. ọ̀ nà éwè́ ọ̀gụ́ n'ụ̀lọ̀.

IV.

1. àzù itè	7. ime itè	13. élu itè
2. àzù ikó	8. ime ikó	14. élu ikó
3. àzù anù	9. ime anù	15. élu anù
4. àzù ugbó	10. ime ugbó	16. élu ugbó
5. àzù ụlọ	11. ime ụlọ	17. élu ụlọ
6. àzù yá	12. ime yá	18. élu yá
6a. àzù anyị	12a. ime à	19. élu anyị

20. ík ^h é itè	28. íté enwè
21. ík ^h é ikó	29. íté oṣá
22. ík ^h é anù	30. íte ánù
23. ík ^h é ugbó	31. íte nwóké
24. ík ^h é ụlọ	32. íte ònà
25. ík ^h é yá	33. íte yá
26. ík ^h é anyị	34. íté à
27. ík ^h é à	

V.

1. á nà m ahù aźù itè	7. á nà m ahù aźù íté à
2. " " " " aźù ikó	8. " " " " aźù ikó à
3. " " " " aźù anù	9. " " " " aźù anù à
4. " " " " aźù ugbó	10. " " " " aźù ugbó à
5. " " " " aźù ụlọ	11. " " " " aźù ụlọ à
6. " " " " aźù anyị	12. " " " "
13. á nà m éwè áźù itè	18. á nà m éwè áźù íté à
14. " " " " áźù ikó	19. " " " " áźù ikó à
15. " " " " áźù anù	20. " " " " áźù anù à
16. " " " " áźù ụlọ	21. " " " " áźù ụlọ à
17. " " " " áźù ugbó	22. " " " " áźù ugbó à
18. " " " " áźù anyị	

23. á nà m ahụ ímé itè
 24. " " " " ímé ikó
 25. " " " " ímé ahyá
 26. " " " " ímé ugbó
 27. " " " " ímé ụlọ

33. á nà m ahụ elú itè
 34. " " " " elú ikó
 35. " " " " elú anụ
 36. " " " " elú ugbó
 37. " " " " elú ụlọ

43. á nà m ahụ ik^hé itè
 44. " " " " ik^hé ikó
 45. " " " " ik^hé anụ
 46. " " " " ik^hé ugbó
 47. " " " " ik^hé ụlọ
 48. " " " " ik^hé anyị
 49. " " " " ik^hé yá

57. á nà m ahụ ité enwè
 58. " " " " ité ọsá
 59. " " " " ite ánụ
 60. " " " " ite nwóké
 61. " " " " ite fnà
 62. " " " " ité anyị
 63. " " " " ité à

71. há hụry anyị
 72. há hụry unù

28. á nà m éwè ímé itè
 29. " " " " ímé ikó
 30. " " " " ímé océ
 31. " " " " ímé ọjị
 32. " " " " ímé ụlọ

38. á nà m éwè élú itè
 39. " " " " élú ikó
 40. " " " " élú anụ
 41. " " " " élú ugbó
 42. " " " " élú ụlọ

50. á nà m éwè ik^hé itè
 51. " " " " ik^hé ikó
 52. " " " " ik^hé anụ
 53. " " " " ik^hé ugbó
 54. " " " " ik^hé ụlọ
 55. " " " " ik^hé anyị
 56. " " " " ik^hé yá

64. á nà m éwè ité enwè
 65. " " " " ité ọsá
 66. " " " " ite ánụ
 67. " " " " ite nwóké
 68. " " " " ite fnà
 69. " " " " ité anyị
 70. " " " " ité à

73. há nà ahụ anyị
 74. há nà ahụ unù
 75. há nà étò ányị
 76. há nà étò únù

VI. (Given once sentence by sentence; given the second time as a paragraph.)

A. Igwé nà ahụ ag^hụ n'èzi há. / Nné yá nọ n'ime ụlọ há; /
 nnà yá nọ n'úgbó há. / Igwé nwere mmà; / nnà yá nyèrè yá
 mmà ahụ. / Igwé nà ewè mmà ahụ. /

Nné yá: / "Igwé, gịni kà ị nà emé?" /

Igwé: / "Ag^hụ nọ n'ezí." /

Nné yá nà ahụ ag^hụ ahụ. / Igwé nà egbú ag^hụ ahụ n'ezí há.

B. Áhà m bụ Okááfọ, / áhà obodò m bụ Ụmụáhyà. / N'òbodó anyị,
 Adáántà bụ áhà nwanyị; / Ọpara bụ áhà nwoké. / Áhà nné m bụ
 Adáántà, / áhà nnà m bụ Ọpara. / Anyị nwèrè ezí ukwu n'òbodó
 anyị. / Nnà m nwèrè úgbó. / Ọ bụ ébe ahụ ka nné m nà ak^hụ ọk^hà. /
 Nnà m' gà agá Abá eci. / Ọ bụ n'Abá kà ọ gà azụta azụ. / Á nà
 m akpọ nné m "Dada". / Ọ bụ "Dede" ka m nà akpọ nnà m. / É
 nwèrè m otù nwá nné nwanyị / na otù nwé nné nwoké. / Áhà há
 bụ Ugoónà na Ọgidi. / Ọgidi nà "college", / Ụgoónà nọ n'úlọ. /
 Ịha nwèrè úcè, / mà há nà asị asị.

VII.

1. Ọjị nnà gị hà dị n'ime àkpá à? Mbà, àgwa yá dị n'ime yá.
 Ọjị ya dị n'ébe ahụ.
2. Ụmụ ụnú ha sara ahụ eci? Ee, há sàra ahụ n'ebe à.
3. Nné anyị ọ na esi anụ n'èzi anyị? Ee, ọ nà esi yá n'ebe ahụ.
4. Ị ga ewè anụ gị nà ọk^hà gị? Ee, ọ bụ anụ m nà ọk^hà m kà m
 gà ewè.
5. Nké à ọ bụ ụdọ anyị nà úte nnà ụnú? Ee, nke ahụ bụ ụdọ ụnú
 na úte nnà anyị.
6. Há gàrà úgbó anyị eci? Mbà, há gàrà ụlọ. Ọ dị mmá, á gà m
 acọ há n'ebe ahụ.
7. Kédú kà ọ dị? Ọ dị mmá. Ọnyé kà ị nà ecé? Ọ bụ ụmụ m kà
 m nà ecé.
8. Nwóké à ọ zụrụ ọk^hà nwoké ahụ? Mbà, ó zùrù ọk^hà yá. Ebe óle
 kà ó zòro yá? N'ébe ahụ.

VIII. Questions: Either repeat the question or answer it.

1. Nke ahụ ọ bụ akpa yá?
2. Akwá yá ọ dị n'ébe à?
3. Nké à ọ bụ óce yá?
4. Ọb^há m ọ dị n'ime ụlọ gị?
5. Mmà gị ọ dị n'ébe ahụ?
6. Ọ bụ ényí m nọ n'ébe à?
7. Ọ bụ éfi gị nà ọsá yá kà ọ gà eré?
8. Èbéé kà nné gị nà agá?
9. Gịni kà ị hụrụ n'ime ụlọ gị?
10. Èbé olé kà ág^hụ nà enwe na agá?
11. Ùnu ga enyé m anụ m?
12. Anyị na enyé há ụlọ?
13. Nnà gị nà nné gị hà na azụta anụ Adánkwọ nà akw^há nné anyị n'ahya?
14. Èbé olé kà ị gà ecé yá?
15. Gịni kà ị gà eri n'ebé à?
16. Èbéé kà ikó anyị dị?
17. Gịni bụ áhá nnà gị?
18. Nri enwè ọ dị n'ime ụlọ gị?
19. Ọk^há ag^hụ ọ dị n'ime itè yá?
20. Ị sara ik^hé ikó ahụ?
21. Ófe ọ dị n'ime akpá ahụ?
22. Ófe ọ dị n'ime àkpá à?
23. Ùnu na enyé m anyị nnà únù?
24. Hà na éwè ákwá nné m?
25. Nnà gị ọ ga azụta ubé nà ọba nnà m?
26. Ụmụ há nà nné gị hà nọ n'obodó anyị?

IX. Drill 2 of Lesson 6 of Welmers

1. Ùnu sara ákwá únù? / Ee. / Anyị sàra ákwá anyị.
2. Èbe óle kà únù zuru ákwá únù? / Anyị zuru ákwá anyị n'Ọnịca.
3. Èbe óle kà mmà únù dị? / Mmà anyị dị n'ime ụlọ anyị.
4. Gịni kà áhá enwè gị bụ? / Áhá yá bụ Joe.
5. Gịni bụ nke ahụ? / Ọ bụ ụlọ enwè m.
6. Ị sara ik^hé ikó ahụ? / Ee. / Á sàra m ik^hé yá.
8. Ùnu ga enyé há ụlọ únù? / Ee. / Anyị gà enyé há ụlọ anyị.
9. Ụmụ m̀nù ha nọ n'obodo? / Mbà. / Ụmụ anyị nọ n'ụlọ anyị.
7. Ị sara ik^hé itè yá? / Ee. / Á sàra m ik^hé yá.

X. Drill 3 of Lesson 6 of Welmers.

1. Ébe óle kà ọ̀ gàrà? / Ọ̀ gàrà obodó anyị.
2. Nke áhụ ọ̀ bụ ụdọ́ ụ̀nù? / Ée. Nke áhụ bụ ụdọ́ anyị.
3. Ọ̀ sara ité à? / Ée. Ọ̀ sàra ite na ikó.
4. Ọ̀k^hà ọ̀ dì n'íme àkpà à? / M̀bà. Ọ̀sikapa dì n'íme yá.
5. Ébe óle kà ị̀ zùrụ̀ nkatá à? / Á sùrụ̀ m yá n'òbodo.
6. Nké à ọ̀ bụ obodo ụ̀nù? / M̀bà. Ọ̀bodó anyị bụ Ọ̀nịca.
7. Nke áhụ ọ̀ bụ akwa há? / M̀bà. Nke áhụ bụ akwá anyị.

XI. Drill 4 of Lesson 6 of Welmers

1. Nké à ọ̀ bụ eg^hó gị? / M̀bà. Ọ̀ bụ eg^hó unù.
2. Nke áhụ ọ̀ bụ ụ̀gbó ya? / M̀bà. Nke áhụ bụ ụ̀gbó anyị.
3. Ọ̀ zuru órí? / Ée. Ọ̀ zuru órí eg^hó.
4. Nke áhụ ọ̀ bụ ọ̀b^há nnà gị? / M̀bà. Ọ̀ bụ ọ̀b^há m.
5. Nké à ọ̀ bụ ékú Ngbàoye? / Ée. Ọ̀ bụ ékú ya.
6. Ị̀ ruru élú ugwú? / Ée. É̀ ruru m élú ya.

Linda Sangster
John Chimezie

IGBO: TAPE III Through Lesson 7

1. Ìte dị n'ezí.
 Ìte m̀ dị n'ezí.
 Ìte m̀ dị n'ime ụlọ.
 Ìte m̀ dị n'ime ụlọ anyị.
 Ìtè nné yá dị n'ime ụlọ anyị.
 Ìtè nné m̀ dị n'ime ụlọ anyị.
 Ọ bụ ite m̀ ịị n'ime ụlọ anyị.
 Ọ bụ ite nné m̀ ịị n'ime ụlọ anyị.
 Ọ bụ ite ka anyị nà asá.
 Ọ bụ ite à ka m̀ nà asá.
 Ọ bụ iké ite ka m̀ nà asá.
 Ọ bụ iké ite nné m̀ kà m̀ nà asá.
2. Ñké à bụ ite.
 Ñké à bụ ite nnà m̀.
 Ñké à bụ ite nná à.
 Ọ bụ nké à bụ ite.
 Ọ bụ nké à bụ ite nnà m̀.
 Ọ bụ nké à bụ ite nnà yá.
3. Ọ kwụrụ ótú egó maka ány.
 Ọ kwụrụ égo iri maka ány.
 Ọ kwụrụ égo naàbụ na kópò maka ány.
 Ọ kwụrụ ị otú egó maka yá.
 Ọ nà akwụ egó iri maka ány.
 Ọ nà akwụ egó naàbụ na kópò maka ány.
 Ọ gà akwụ ị ego anọ maka yá.
 Ọ gà akwụ ị otu pam maka ány ị.
4. Égo olé fọdụrụ?
 Ọ fọdụrụ égo anọ.
 Égo anọ fọdụrụ.
 Ọ fọdụrụ égo olé?
 òlé fọdụrụ?
 Ọ bụ égo olé fọdụrụ?
 Ọ bụ olé fọdụrụ?
 Ọ bụ égo atọ fọdụrụ.
5. M̀mà m̀ ịị n'ime ụlọ m̀.
 Ñke ịị ịị n'ime ụlọ m̀.
 Ọ bụ nke yá ịị n'ime ụlọ ịị.
 Ñké à bụ ịgba yá.
 Ọ bụ nke áhụ bụ uwé anyị.
 Úwé à bụ nké anyị.
 Ọ bụ uwé à bụ nké anyị.
6. Kà m̀ nye ịị sịsị.
 Kà m̀ nye unù náị.
 Kà m̀ nye yá otú shịlị.
 Kà m̀ nye nnà ịị tọrọ.
 Kà ó nye ịị kópò.
 Kà há nye nnà ịị sịnị anọ.
7. Ọ zụrụ ány.
 Ọ zkwara akwá.
 Ọ zutara ány.
 Ọ zutakwara akwá.
 Ó zuru égo.
 Ọ zükwere m̀mà m̀.
 Ó wère ite.
 Ọ na éwèkwé ite.
 Ó wètara égo.
 Ọ gà éwètakwa m̀mà m̀.

8. É nyèrè m yá nai.
 É nyèrè m gị kọpọ.
 É nyèrè m ńnà m ọtọ.
 Á nà m enyé yá nai.
 Á gà m enyé gị kọpọ.
 Égo olé kà i nyèrè yá?
 Égo olé kà i gà enyé m?
9. É jì m nkata gị.
 É nyèrè m nkàta.
 Hà ji ikó m?
 Anyị jì ányụ unù.
 Ọ bụ ányụ unù ka anyị jì.
 Ọ bụ égo anyị kà anyị nwèrè.
 È jìghị m Ekó gị.
 è jìghị m sịsị.
 È jìghị m nnúkwu egó.
10. Ọkà ọ dị n'ime akpà?
 Ọkà yá ọ dị n'ime akpà?
 Ọkà yá ọ dị n'ime àkpá à?
 Ee, ọkà yá dị n'ime akpà.
 Ọkà yá dị n'ime àkpá à.
 Ọ dị n'ime yá.
 Mbà, ọ bụ ụrọs dị n'ime yá.
11. Gịni bụ áhà gị?
 Áhà gị ọ bụ gịni?
 Ọ bụ gịni bụ áhà gị?
 Ọkóyè bụ áhà m.
 Áhà m bụ Ọkáfọ.
 Ọ bụ Apugò bụ áhà m.
 Nwóyè ọ bụ áhà gị?
 Ee, ọ bụ yá.
 Áhà m bụ Mike.
 ńnà m kpọrọ m Ọkóyè.
 Á nà akpọ m Ọkóyè.
12. É riri m otú akwá eci.
 Á gà m erí akwá abụ́á eci.
 Há riri akwá naàbụ táà.
 Anyị nà erí otú akwá kwà ụtụtụ.
 Ònu ga erí akwá atọ taà?
 Ị ga erí nrí ugbú à?
 Ó riri nrí n'ụtụtụ à.
 Ọ gà erí nrí n'ehihyé à.
 Ọ gà agá Abá nà ngbedé à.
13. Ọ zụrụ rice nà ányụ.
 Ọ nà azụ rice nà anụ.
 Ọ bụ rice nà ányụ kà ọ zụrụ.
 Ọ bụ rice nà ányụ kà ọ nà azụ.
 Ọkóyè nà ńnà m zụrụ rice.
 Ọkóyè na ńnà m nà azụ anụ.
 Ọ bụ okóyè na ńnà m nà azụ anụ.
 Ọkóyè na ńnà m nà azụ rice nà ányụ.
 Ọ bụ rice nà ányụ kà Ọkóyè na ńnà m nà azụ.

14. Á gàra m Abá.
 Á nà m agá Abá.
 Á gàra Abá.
 M nà agá Abá.
 Há gàra Abá.
 Á gàra ha Abá.
 Mú gàra Abá.
 MÚ nà yá gàra Abá.
 Mú nà gí gàra Abá.
 Ọ bù m gàra Abá.
 Ọ bù Abá kà m gàra.
15. Á còrọ m ịhụ ha.
 Á còrọ m ịzụ ya.
 Á còrọ m ịkpọ ya.
 Á còrọ m ibú ibú.
 Á còrọ m ịkwá uwe.
 Ụ còrọ m ịlá ụlọ m.
 Á còrọ m ịkpà ákpà.
 Á còrọ m ịnọ n'ime ụlọ m.
 Á còrọ m ịzà ezí.
 Á còrọ m ịbụ ábụ.
16. Á gà m ahụ há.
 Á gà m akpọ yá.
 Á gà m akwá uwé.
 Á gà m ákpà ákpà.
 Á gà m ázà ezí.
 Á gà m ábụ ábụ.
17. Há còrọ ịzụ ikó.
 Há gà azụ ikó.
 Há còrọ ịzụ anụ.
 Há nà azụ anụ.
 Há còrọ ịhụ anyị.
 Há gà ahụ anyị.
 Há còrọ iwè ikó.
 Há nà éwè ikó.
 Há còrọ iwè ńrị.
 Há gà éwè ńrị.
18. Ị nà acọ ịzụ àkwá.
 Ọ nà acọ ịzụ mmá à.
 Anyị nà acọ isi nri n'ebe à.
 Á nà m acọ isá ụwé à.
 Ọ gàra ébe ahụ ịkpọ nnà yá.
 Ọ byàra ébe à ịhụ gị.
 Á gàra m ụlọ gị ịkpọ gị.
 Há nwère ike ịbụ ábụ.
 Ọ nwère ike ịgá Abá.
 Ị nwère ike ịbyá n'ụlọ m?
 Anyị nwère ike izó ego anyị n'ebe à.
 Ọ bidoro isi nri.
 Ọ bidoro ịzà ụlọ.
19. Á nà m acọ isá akwá.
 Ọ nà acọ ịkpọ ha.
 É nwère m ike ime ya.
 Há còrọ isò anyị.
 Ọ nà acọ isá ahụ.
 Ọ sàra ahụ.
 Ọ nà asá ahụ.
 Ọ bidoro ịrụ ọrụ taà.
 Ọ rụrụ ọrụ.
 Ọ nà arụ ọrụ.
 Á còrọ m isá aka m.
 Á sàra m áka m.
 Á nà m asá aká m.

20. É jì m égo isé,
 mà ótú egó bụ nke m.
 Ó jì égo anọ,
 mà ótú egó bụ nke gị.
 Há jì ány,
 mà ány ahụ bụ nké nné m.
 Í jì akwá,
 mà akwá ahụ bụ nké nnà gị.

21. † cọrọ efere, m'ò bụ ikó?
 † cọrọ ịgba, m'ò bụ igbé?
 † cọrọ uwé, m'ò bụ akwà?
 † cọrọ ụrọs, m'ò bụ agwa?
 † cọrọ ịsụ èfere, m'ò bụ ikó?
 † cọrọ ịhụ ùbé, m'ò bụ ogede?

Linda Wangster
 John Chimezie

Igbo Tape IV
 April, 1969
 Linda Sangster and
 John Chimezie

Igbo Tape IV: Vowel Elisions and Verbal Tenses

1. Ọ̀ nà agá ahyá.
 Ọ̀ gá agá eci.
 Ọ̀ nà asá akwá.
 Ọ̀ nà asá efére.
 Ọ̀ nà azụta agwa.
 Ọ̀ nà azụta ewú.
 Ọ̀ nà azụta ehi.
 Ọ̀ nà azụta efére.
 Ọ̀ nà azụta ekú.
 Ọ̀ nà azụta akwúkwọ.
 Ọ̀ nà ázá ezi.
 Ọ̀ nà éwètá egó.
 Ọ̀ nà éwètá ekú.
 Ọ̀ nà éwètá efére.
 Ọ̀ nà éwètá enwe.
2. Há nà enyé anyị...
 Ọ̀nyé kà há gá enyé anụ?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé akwá?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé àcịca?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé akpụ?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé akwúkwọ?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé akwá?
 Ọ̀nyé kà há gá enyé azụ?
 Há nà éwè anụ.
 Há nà éwè akwá.
 Há nà éwè akpụ.
 Há nà éwè akwúkwọ.
 Há nà éwè akwá.
 Há nà éwè ázụ.
3. M̄ nà asá àcịca.
 M̄ nà asá nkata.
 M̄ nà asá ịgba.
 M̄ nà awá ikó.
 M̄ nà asá igbé.
 M̄ nà asá otù.
 M̄ nà asá uwé.
 M̄ nà asá efére.
 M̄ nà asá ihé.
 M̄ nà asá ọjị.
 M̄ nà asá ọg ụ.
 M̄ nà asá ọgụ.
 M̄ nà asá ọk'á.
 M̄ nà asá ụlọ.
 M̄ nà asá ụmụ.
4. Há nà éwè acịca.
 Há nà éwè nkata.
 há nà éwè ịgba.
 Há nà éwè ikó.
 Há nà éwè igbé.
 Há nà éwè otù.
 Há nà éwè uwé.
 Há nà éwè efére.
 Há nà éwè ihé.
 Há nà éwè ọjị.
 há nà éwè ọg ụ.
 Há nà éwè ọgụ.
 Há nà éwè ọk'á.
 Há nà éwè ụzọ.
 Há nà éwè ụmụ.
5. Ụnù ga ésò anyị.
 Ụnù ga ésò ụmụ.
 Ụnù ga ésò enwe.
 Ụnù ga ésò nné.
 Ụnù ga ésò ọsá.
 Ụnù ga ésò ọkúkọ.
 Ụnù ga ésò ehi.
 Ụnù ga ésò ewú.
 Ụnù ga ésò agwọ.
 Ụnù ga ésò élé.
 Ụnù ga ésò igwè.
 Ụnù ga ésò otù.
 Ụnù ga ésò iri.
 Anyị gá ésò ụnù.
6. Ọ̀ nà acọ agwa.
 Ọ̀ nà acọ ite.
 Ọ̀ nà acọ ọgedede.
 Ọ̀ nà acọ akwá.
 Ọ̀ nà acọ ọsá.
 Ọ̀ nà acọ mmánya.
 Ọ̀ nà acọ igbé.
 Ọ̀ nà acọ uwé.
 Ọ̀ nà acọ ụrọs.
 Ọ̀ nà acọ efére.
 Ọ̀ nà acọ ihé.
 Ọ̀ nà acọ unù.
 Ọ̀ nà acọ nnú.
 Ọ̀ nà acọ ofé.
 Ọ̀ nà acọ océ.
 Ọ̀ nà acọ akwúkwọ.
 Ọ̀ nà acọ egó.
 Ọ̀ nà acọ ịgba.
 Ọ̀ nà acọ ubé.
- Ọ̀ nà acọ ọjị.
 Ọ̀ nà acọ ụlọ.

7. Ó jì ányị.
 Ó jì acịca.
 Ó jì ite.
 Ó jì ịgba.
 Ó jì ubé.
 Ó jì ọkúkọ.
 Ó jì ọjị.
 Ó jì jí.
 Ó jì ákwụkwọ.
 Ó jì égo.
 Ó jì ụdọ.
 Ó jì ófe.
 Ó jì úte.
8. Á gà ha egbú anụ.
 Á gà ha egbú oké.
 Á gà ha egbú ọsá.
 Á gà ha egbú ọkúkọ.
 Á gà ha egbú ehi.
 Á gà ha egbú enyi.
 Á gà ha egbú agwọ.
 Á gà ha egbú elé.
 Á gà ha egbú agụ.
 Á gà ha egbú anụ.
 Á gà ha egbú ụmụ.
 Á gà ha egbú enyi.
 Á gà ha egbú ihé.
 Á gà ha egbú ebé.
9. Anyị nà azụ àkpa.
 Anyị nà azụ ịgbé.
 Anyị nà azụ uwé.
 Anyị nà azụ akwụkwọ.
 Anyị nà azụ ịgba.
 Anyị nà azụ mkpọko.
 Anyị nà azụ ọkúkọ.
 Anyị nà azụ ụrọs.
 Anyị nà azụ itéghete.
 Anyị nà azụ efére.
 Anyị nà azụ ihé.
 Anyị nà azụ ọrụ.
 Anyị nà azụ ekú.
 Anyị nà azụ ugbo.
10. Ọ nà enwé iké ịzụ akwá.
 Ọ nà enwé iké ịza ụlọ yá.
 Ọ nà enwé iké imezi igwé.
 Ọ gà enwé iké iwé ikó.
 Ọ gà enwé iké ịbụ ábụ.
 Ọ gà enwé iké ịsa uwé.
 Ọ gà enwé iké ịnyụ mmánya.
 Ụnú cọrọ ịzụ akwá.
 M cọrọ ịzọ nri.
 Ọ cọrọ ibè yá.
 Anyị nà acọ ịzụ akwá.
 Ụnú na acọ ịzọ nri.
 (Ọ gà acọ ibè anụ.)?
 Ó nwèrè ike ịzụ akwá.
 Ó nwèrè ike ịza ezi.
 Ó nwèrè ike ibè anụ.
 Ó nwèrè ike ịnyụ mmánya.
11. Ụlọ olé kà ị gà azụta?
 Ụlọ olé nkè kà ị gà azụta?
 Ihe olé kà ị gà eré?
 Nké olé kà ị gà eré?
 Òlé kà ị gà ezó?
 Èbé olé kà ị gàrà?
 Òlé ebé anyị nà agá?
 Ngbé olé kà ọ gà abyá?
 Òlé ngbé kà ụnú byara?
12. Gịni kà ị zụtara?
 Gịni kà anyị zụtara?
 Gịni kà ọ zụtara?
 Gịni kà ụnú zụtara?
 Gịni kà ụmụ yá zụtara?
 Gịni kà enyi gị zụtara?
 Gịni kà Okóyè zụtara?
 Gịni kà Nwóyè zụtara?
13. Ngbé olé kà ị byàrà?
 Ngbé olé kà ị gà abyá?
 Ngbé olé kà ị riri nri?
 Ngbé olé kà ị nà erí nri?
 Ngbé olé kà ị gà ahụ há?
 Ngbé olé kà ị gà ahụ há ọzọ?
14. Ngbé olé kà ị gà agá Abá?
 Á gà m agá Abá eci.
 Ị gà agá Abá ngbé olé?
 Á gà m agá Abá n'ehihye à.
 Ọ bụ ngbé olé kà ị gà abyá n'ebé à?
 Ọ bụ n'abalị à kà m gà abyá n'ebé à.
 Ọ bụ taa kà m gà abyá n'ebé à.
15. Ákwá olé kà ị siri?
 Ákwá olé kà ị nà éwè?
 Ákwá olé kà ị gà azụta?
 Nkata olé kà ụnú ga eré?
 Ọkúkọ olé kà há nwèrè?
 Ákwụkwọ olé kà ị gà enyé m?
 Mma olé kà ọ gà enyé anyị?
16. Ngbé olé kà ị byàrà Abá?
 Òlé ngbé kà ụnú na abyá Abá?
 Nké olé kà anyị jí?
 Òlé nkè kà m jí?
 Ụlọ olé nkè kà ị bí?
 Òlé ụlọ nkè ị bí?
 Òlé kà ị jí?
 Ihe olé kà ị jí?

17. Mmá à dì mmá nke úkwu.
 Úwé à ọ dì mmá nke úkwu?
 Íte ahụ dì mmá nke úkwu.
 Akwá gị ọ dì mmá nke úkwu?
 Igwè yá dì mmá nke úkwu.
 Ọ bụ akwá m dì mmá nke úkwu.
18. Kèdú maka ndibé gị?
 Kèdú maka gị?
 Kèdú maka ité à?
 Kèdú maka enyị m?
 Kèdú maka akwá ahụ?
 Kèdú maka éwu?
19. É jì m égo atọ naanị.
 Ò nwere ótu egó naanị?
 Mụ jì ikó anọ naanị.
 È nwere ha ótu ụlọ náanị?
 È nwèrè m ikó hí nné.
 È nwere m ọkụkọ hí nné?
 Mụ nwèrè ákwụkwọ hí nné.
 Anyị nwere akwá hí nné?
 È nwèrè m nnúkwu egó,
 Ụnu wèrè nnúkwu acịca?
 Ụnu jì nnúkwu akwụkwọ.
 Hà nwere nnúkwu ogède?
20. Ọ gà abya n'ebé à ọzọ.
 Ọ ga éno nébe ahụ ọzọ?
 Ị gà áza ezi ọzọ.
 Ụnu ga isò anyị ọzọ?
 Á nà m anụ Igbo nke ọma.
 Á nà m ásụ Igbo nke ọma?
 Á nà m emé yá nke ọma.
 Hà na áza yá nke ọma?
21. Anyị nà asá aká.
 Anyị nà asá ahụ.
 Ụnu ga abụ abụ.
 Há nà ebú ibú.
 Há nà ebúte ibú.
 Ụnu na egwú egwú?
 Ọ gà amụ akwụkwọ.
 Ị gà eri nri?
 Á nà m agá Abá.
 Ọ gà abya n'ebé à.
 Ị nury mmáya.
 Ị nà anụ mmáya?
22. Á nà m agá Abá kwà ụtụtụ.
 Á nà m abya n'ebé à kwa ehíhyè.
 Á gà m agá Abá kwà abalị.
 Á gà m agá Abá kwà anyásị.
 Á nà m abya n'Onịca kwa ngbède.
 Òkááfọ nọ n'ụlọ anyị.
 Òkááfọ nọ n'ụlọ ahya.
 Òkááfọ ọ nọ n'ụlọ akwụkwọ?
 Òkááfọ nọ n'ụlọ nri.
 Òkááfọ ọ nọ n'ụlọ mmáya?
 Nri dì n'óce nri.
23. Ọ nọ n'Onịca táá.
 Ọ nọ n'ébe à ugbú à?
 Ọ nọ n'Abá n'ụtụtụ à.
 Ọ nọ n'Owerri n'ehíhyé à?
 Ọ nọ n'Ụmụáhyà ná ngbède à.
 Ọ nọ n'Énugwu n'abalị à?
 Ọ nọ n'Abá eci.
 Ọ byara n'Onịca n'ụtụtụ éci?
 Ọ nọ n'Onịca n'ehíhyé éci.
 Ọ gara Owerri ná ngbède éci?
 Ọ nọ n'Énugwu n'abalị éci.
24. Ọ gà áno n'Abá taà.
 Ọ ga abya n'Onịca ugbú à?
 Ọ gà áno n'Owerri n'ụtụtụ à.
 Ọ ga agá Ụmụáhyà n'ehíhyé à?
 Ọ gà áno n'Énugwu na ngbède à.
 Ọ ga abya n'ebé à n'abalị à?
 Ọ gà áno n'Owerri n'ụtụtụ éci.
 Ọ ga agá Ụmụáhyà n'ehíhyé éci.
 Ọ gà áno n'Énugwu na ngbède éci.
 Ọ gà abya n'ebé à n'abalị éci.
25. Ọ cọrọ akwá.
 Ọ cọrọ égo m?
 Ọ cọrọ ikó gị.
 Ọ cọrọ ọjị nné gị?
 Ọ cọrọ ényị.
 Ọ cọrọ ịzụ akwá.
 Ọ cọrọ ịzuta ikó à?
 Ọ cọrọ ịzutaakwa ọjị ahụ.
 Ọ cọrọ ịcụ anụ?
 Ọ cọrọ ibido iri nri.
 Ọ cọrọ ibido imezi ụzọ?
26. Ọ nà acọ akwá.
 Ọ ga acọ ikó atọ?
 Ọ nà acọ egó.
 Ọ ga acọ igbé yá ugbú à?
 Ọ nà acọ rice n'áhya.
 Ọ ga acọ oşè na ázụ n'áhya?
 Ọ nà acọ ịzụ akwá.
 Ọ gà acọ ịza ézi?
 Ọ nà acọ ịbụ abụ ugbú à.
 Ọ ga acọ ịny mmáya n'ime ụlọ?
 Ọ nà acọ ịzakwá ime ụlọ?
 Ọ ga acọ ịsụ Igbo nke ọma?

27. Ó nwèrè égo.
 Ò nwere ùlọ?
 Ó nwèrè kọpọ.
 Ò nwere shịlị?
 Ó nwèrè igwè.
 Ò wnerè úgbo?
28. Ònyé nwè ákwá à?
 Ònyé nwè ákwà áhụ?
 Ònyé nwè ùlọ à?
 Ònyé nwè nkatá à?
 Ònyé nwè úgbo ahụ?
 Ònyé nwè égo anọ à?
29. Ákwá onyé bụ nké à?
 Ákwá onyé bụ nke áhụ?
 Ùlọ onyé bụ nké à?
 Nkatá onyé bụ nké à?
 Úgbo onyé bụ nke áhụ?
30. Ó jì égo atọ.
 Ò jì nkata m?
 Ó jì ọjị ná ọkà m.
 Ò jikwe igwè m?
 Ó jì mmá nnà m.
31. Ó nwèrè íke ịzụ akwà.
 Ò nwere íke ịzuta mmáya?
 Ó nwèrè íke ime yá.
 Ò nwere íke imeci ụzọ?
 Ó nwèrè íke ịsụ Igbo?
 Ò wnerè íke ịzà ezi?
32. Ó nwèrè ikó dị n'ébe à.
 Ọ bụ ikó dị n'ébe à.
 Ó nwere ịgba dị n'ébe ahụ?
 Ọ bụ ịgba dị n'ébe ahụ?
 Ọ bụ éwu nọ n'ime ụlọ.
 Ó nwèrè éwu nọ n'ime ụlọ gị.
 Ò nwere ágụ nọ n'ezi?
 Ọ bụ ágụ nọ n'ezi eci?
33. Ọ ná enwé egó.
 Ọ gà enwé sịnị atọ.
 Ọ na enwé tọrọ?
 Ọ gà enwé kọpọ?
 Ọ ná enwé sịsị.
34. Ọ ná enwé iké ịzụ akwà.
 Ọ ná enwé iké ịzuta rice.
 Ọ gà enwé iké ịzítakwa anụ?
 Ọ na enwé iké iwé igbé ná ịgba?
 Ọ gà enwé iké ịbụ ábụ.
35. Ònyé kà ị gà ahụ n'Ụmụáhyà?
 Òkóyè byara n'Abá ná n'ùlọ akwụkwọ eci ịzụ akwụkwọ.
 Ụmụ yá ná nnà m ná ebido isi anụ.
 Ákwá olé kà í nwèrè? Ólé fọdụrụ?
 Ólé ebé ị cọrọ ịkpụ ite na ịkwá akwà?
 Ọ bụ égo olé kà únu na eré ọjị? Nyé m kọpọ, kọpọ.

Igbo Tape V: Verbs and the Negative

1. ọ hàrà ite
 ọ hàrà ikó
 ọ hàkwara ányị
 ọkúkò ga áhà ụmụ yá
 ọ bú mmà ka ị ga áhà
 ị nwèrè ike ịhà yá n'èbe à
 ọ hàfury ákwụkwọ
 ọ hàfury ákwụkwọ yá n'ụlọ
 ọ ná aháfụ nwóké
 ọ ga aháfụ ụlọ ugbú à?
 ị cọrọ m ịháfụ ụlọ gị
2. há fùrụ n'ụlọ
 ọ fùrụ n'áhya
 ọ ná áfụ n'ụlọ
 ọ ga áfụ n'ezí
 ọ ga áfụ ézí
 ị cọrọ m ịfụ n'èbe à
 ọ fùtara n'ụlọ à
 há fùtara n'áhya
 ọ fùtara ụlọ ụtụtụ
 ọ fùtara ókwu
 ọ anyị fùtara n'ụlọ akwụkwọ
 ọ ná áfụtà n'ụlọ ahya ahụ
 ọ ga áfụtà n'ìgbé à?
 ọ ga áfụtà okwú
 unu cọrọ ịfùtà n'èbe ahụ?
 unu nwèrè ike ịfùtà n'èbe à ugbú à
3. ọ tỳrụ m mmà
 ọ tỳrụ m mmà
 ọ anyị tỳrụ yá nkúmè
 unu tỳrụ anyị nkúmè
 há ga atụ anyị akwụkwọ
 ọ ná atụ nkúmè
 ị cọrọ m ịtụ ya akwụkwọ yá
 ị nwèrè ike ịtụ m akwụkwọ m
 ọ tỳfury anyị akwụkwọ
 ọ tỳfury m akwụkwọ m?
 unu tỳfury ńrì anyị?
 ọ tỳfury mmà ébe ahụ
 ọ ná atụfụ éfere m
 ọ ná atụfụkwá ngajị m
 há ga atụfụ ikó ná ngajị?
 ọ cọrọ ịtụfụ mĩrì
 ị nwèrè ike ịtụfụ ogede
4. ọ fùrụ éfù
 ị furu éfù?
 é fùrụ ha éfù
 ọ ná éfù éfù
 ọ anyị ga éfù éfù
 ị cọrọ ịfù éfù?
 ị tỳfuru akwụkwọ m
 ọ anyị tỳfuru ụdọ ahụ
 ị tỳfuru m igwè gị
 ị tỳfuru m yá nwa n'écì
 unu cọrọ ịtụfụ akwụkwọ unu?
 ị cọrọ ịtụfukwa jí m?
5. ọ wèrè nkata
 ọ ná ewè ikó
 ọ ná ewèkà nrì
 ị cọrọ iwè ife?
 ọ wètara igwè yá
 ọ ná ewètá rice
 ọ anyị ga ewètá osè
 unu cọrọ iwètá ofe?
6. ọ wèfury mmà yá
 ị wèfury égo m?
 ọ mụ wèfury ákwụkwọ gị
 Ọkàáfọ ná ewèfụ ńnú
 ọ ga ewèfụ jí
 ọ ga ewèfụkwá akpụ
 ị cọrọ iwèfụ ikó m?
 ọ wèfùtara ọjí
 ọ anyị wèfùtara ázụ
 ọ ná ewèfùtà sịnị
 ị ga ewèfùtà uté?
 ị ga ewèfùtàkwa ịgba?
 ọ cọrọ iwèfùtà akwá
 ọ nwèrè ike iwèfùtà ńrì

7. Ó fèrè mírì n'ùtùtù éci
 Ó nà éfè áhyá
 Ó gà éfè ùmjàhyá
 ànyị còrọ ífè ùlọ gị

Ó wèfere ófe
 Ó nà ewéfe ákpú gị
 ùmù ga ewéfe ñrì
 ànyị gà ewéfe íkó ya
 ànyị còrọ íwèfe íkó yá

ị gáfere ulé
 Ó gáfere ùlọ anyị
 Ó nà agáfè áhyá
 anyị gà agáfè ébé ahụ táá
 ị ga agáfè ulé ñgbé olé?
 anyị còrọ ígàfe ulé
 Ó bụ anyị còrọ ígàfe ulé

Ó gáfuru agáfù
 Ó gà agáfù ágáfù
 à còrọ m ígàfu

9. Ó bùru ibu
 Ó nà ebú íbú
 Ó bùtere ibu
 Ó nà ebúte igwè
 Ó còrọ íbúte ibu
 Ó bùfury ibu
 Ó bùfury igbé yá
 Ó bùfytara igba áhụ
 Ó nà ebúfù íbú
 anyị gà ebúfùtá íbú
 ùnu ga ebúfù akwa?
 ñbà, ànyị gà ebúfùtá àkwa.
 Ó còrọ íbùfù ibu
 Ó còrọ íbùfùta ibu
 Ó bùfuru ibu
 ị gà ebúfù íbú
 ị còrọ íbùfù ígba?

8. Ó tọrọ igbé
 Ó tọkwara igba
 Ó nà atọ ñkata
 Ó gà atọ eriri
 Ó còrọ ịtọ akwà
 à nà m atọfù igbé nà igba
 ànyị gà atọfù eriri
 à nà m awụ mmánu
 à nà m awúkwa mmáña
 à nà m awúfù mírì
 ị còrọ ịwụ mmaña
 ñbà, à còrọ m ịwúfù mmánu
 ị na awúfù mírì?
 Ó nwèrè íke ịwúfù mmáña

10. Ó zufere ánu
 Ó nà azúfè ñrì
 ị nwèrè íke ịzúfè ókà
 Ó rífere ñrì
 ànyị nà erífè ánú
 à còrọ m írife ñrì
 ñnà m rèfere igwè
 Ó nà eréfè úwé
 ị còrọ írèfe ánu?
 é defere m 'lèttèr"
 Ó nà edéfè ákwúkwo
 à còrọ m ídèfe ákwúkwo
 Ó cìrì éci
 Ó nà eci eci
 Ó mècìrì ụzọ
 Ó nà emècì ụzọ
 Ó zìrì ézi
 Ó nà ezi ezi
 Ó mèzìrì igwè
 Ó nà emèzi igwè
 Ó mèghere ụzọ
 Ó nà emèghe ụzọ
 Ó kùzìrì ókwu Igbo
 Ó nà akùzì okwú Igbo
 onyé kwuru ókwu?
 Ó kwuru ókwu
 Ó nwèrè íke íkwú ya

11. (Welmers, pp. 87-8)

há na eré anụ ezi n'ahya?
 ebé olé kà ị zụrụ mmáya ngwó à?
 ị cọrọ ịzụ anyinya igwè?
 Umụ akwụkwọ olé kà ị nwèrè?
 é nwèrè m ótú nwa akwụkwọ
 unu n̄arụ mmáya nkwy?
 há na anụ mmáya akwụ?
 ị zụrụ mmánu nkwy n'ahya?
 ị cọrọ ịzụ mmánu nkwy à?
 ị cọro anụ efi, m'ò bụ anụ ewú?
 ị ga esi anụ okukọ taa?
 há na eré akwụkwọ nri?
 é nwèrè m mmáya n'ime ikó à
 à cọrọ m ịzụ akpụ ịwá
 ụlọ yá dị n'élu ugwú
 akwụkwọ gị dị n'élu igbé ahụ
 nke ahụ ọ bụ n̄wá nné gị?

13. (Welmers, pp. 90-91)

á t̄uf̄ur̄u m akwụkwọ m eci
 á háf̄ur̄u m yá n'ụlọ akwụkwọ
 ó w̄ef̄ur̄u éfere n'oce nri
 ó w̄ef̄ur̄u égo naabọ n'óny ahyá ya
 há gáfere ụlọ anyị na ngbède éci
 ọ gáfere ulé
 á cọrọ m ịt̄uf̄u ụdọ à
 á cọrọ m ịw̄uf̄u mmáya ngwó à
 ị nwèrè ike iw̄ef̄u éfere?
 á cọrọ m ịgáfè ụlọ ahyá ahụ
 á cọrọ m ịh̄af̄u akwụkwọ m n'ụlọ gị
 ị nwèrè ike ịh̄af̄u yá n'ebé à
 ị ga at̄uf̄u ikó ahụ?
 ee. á gá m at̄uf̄u yá
 ị ga at̄uf̄u akwụkwọ ahụ?
 ọ nà aháf̄u ụlọ ugbú à
 ọ nà ew̄ef̄u nri?
 ọ nà eb̄uf̄u igbé ya?
 ị ga aháf̄u yá n'ebe à?
 há na agáf̄u gị?
 ebé olé kà ị gá agáf̄u yá?
 anyị gá agáfè anyá

12. (Welmers, pp. 88-89)

á z̄ur̄u m ité à n'ótú ụlọ ahyá
 á z̄ur̄u m yá n'ụlọ ahyá ahụ
 anyị riri nri n'ótú ụlọ nri.
 á h̄ur̄u m yá n'ime ụlọ mmáya ahụ
 áhá ob̄do ahụ bụ Enugwú
 ọ nà asá ikéikó ahụ
 ọ nà emézi iké igbé ahụ
 á gara m ụlọ akwụkwọ n'è fhyè éci
 anyị gwuru egwu na ngbède éci
 anyị gá amụ akwụkwọ n'abali éci

14. (Welmers, pp. 91-92)

á z̄utara m igwé à n'Um̄áhyá
 á z̄utakwara m nkata
 ó mēghere ụzọ
 ó mēziri igwé m n'ut̄ut̄u à
 ó d̄owere igbé yá n'ala ụlọ
 anyị m̄utara okwu Igbo n'alá à
 ọ f̄utara n'ụlọ ahyá ahụ
 há w̄etara akwụkwọ há
 há w̄etakwara akwụkwọ anyị
 ó w̄ef̄utara mma
 ó w̄ef̄utakwara akwụkwọ
 ị nwèrè ike imézi igwé m?
 ị nwèrè ike iméghe ụzọ?
 á cọrọ m ịd̄owe akwụkwọ m?
 á cọrọ m ịnta okwu Igbo nke ọma
 á cọrọ m ịh̄af̄u ébe ahụ
 á cọrọ m ịw̄ef̄utakwa ihe m nile
 á gá m eméghe ụzọ
 á gá m az̄uta nri n'ahya
 ị gá ew̄owe yá
 ọ gá am̄t̄e okwú Igbo nke ọma
 há nà af̄it̄a n'ụlọ ugbú à
 há nà ew̄etakwa erere
 á gá m agat̄it̄a ebé ahụ
 ọ nà ew̄ef̄ut̄a ikó nà ngajị
 ọ nà ew̄ef̄utakwa mma

15. à má hà m
 ì máhà
 ò máhà
 à máhà ha
 ànyị amáhà
 ànyị amáhà
 unu amáhà
 unù amáhà
 hà amáhà
 Òkóyé amáhà
 ñnà m amáhà
 Òkóyé amáhà
 ñnà m amáhà
16. à sàhà m ite
 ì sàhà ikó
 ò sàhà efere
 à sàhà ha éku
 Òkóyé asáhà mma
 ànyị asáhà ngajị
 unu asáhà uwé
 hà asáhà aka
 ñnà m asáhà akwà
 Àdàñkwọ asáhà ite
 Úcé asàhà ikó
17. à zútàhà m acịca
 ì zútàhà ubé
 ò zútàhà akpụ
 à zútàhà ha ọjị
 ànyị azútàhà akwà
 unu azútàhà mmáya
 hà azútàhà ọkụkọ
 nném azútàhà ọjị
 nné m azútàhà urọs
18. ọ nọhà n'áhya
 ì nọhà n'úgbò eci
 à nọhà m n'Abá táà
 ñwa m anọhà n'ílọ
 ànyị anọhà n'áhya
 unu anọhà n'ílọ ahyá
 hà anọhà n'Abá
 à nọhà ha n'Ọmụáhyà

(SIDE TWO)

19. è wéhà m ịgba
 ì wéhà mmánu
 ò wéhà jí
 Òkóyé ewéhà égo
 ñnà m ewéhà ákwà
 ànyị ewéhà ite
 ànyị ewéhà ikó
 unu ewéhà ányị
 hà ewéhà kọpọ
20. è wétàhà m ogede
 ì wétàhà ñri
 ò wétàhà óce
 Úcé ewétàhà ịgwè
 ànyị ewétàhà ányị
 unu ewétàhà ányị eñí
 hà ewétàhà ósè
21. ọ háfùhà ụzọ
 à háfùhà m ákwụkwọ m
 ì háfùhà há
 ànyị aháfùhà ụlọ
 unu aháfùhà nwóke
 hà aháfùhà áhya
22. à háhà m ite
 há aháhà ányị
 à háhà m ụmụ há
 à háhà ha há
23. è méci ha m ụzọ
 ì méciha ụzọ
 ò tífùhà mma
 ànyị atífùhà ñri
 ò tífùhà mma
 hà atífùhà mírí
 à tífùhà m ákwụkwọ m
 ò tífùhà ụdọ áhụ
 Úcé atífùhà ịgwè yá
24. ọ wéfùhà mma yá
 ì wéfùhà égo gị
 è wéfùhà m ákwụkwọ m
 Òkàáfọ ewéfùhà ñnu
 ànyị ewéfùhà jí
 ànyị ewéfùhà jí
 ànyị ewéfùhà jí
 unu ewéfùhà ikó m
25. à tọfùhà m ịgbé
 ì tọfùhà ịgba
 ànyị atọfùhà ákwà áhụ
 Úcé atọfùhà nkata
26. è búfùtàhà m akwa
 ì búfùtàhà ibu
 ànyị ebúfùtàhà ịgwè
 unu ebúfùtàhà ịgba
 ànyị ebúfùtàhà ibu

27. à nàhà m asá ìte
 ì nàhà asá ikó
 ọ nàhà asá efere
 a nàhà ha asá mma
 ànyị anàhà asá akwà
 ànyị anàhà asá ekú
 ànyị anàhà asá anụ ọkúkọ
 unu anàhà asá àcica
 hà anàhà asá akpụ
 à gáhà m azúta ñkata
 ì gáhà azúta uwé
 ọ gáhà azúta rice
 Ọkàáfọ agáhà azúta mmáya
 Úcé agáhà azúta mmánụ
 ànyị agáhà azúta efere
28. à nàhà m ewè anụ
 ì nàhà ewè jí
 hà anàhà ewè igwè
 Ọkóyè agáhà ewè ákwà
 ọ nàhà ewèta ọkà
 ànyị agáhà ewèta anụ
 a gáhà ha ewèta ìte
 à gáhà m agáfè úlé
 ì gáhà agáfè úlọ
 ọ gáhà agáfè àhyà
 ànyị agáhà agáfè úgbó
 unu agáhà agáfè ébe à
 Ọkóyè agáhà agáfè úlọ
 Ọkóyè agáhà agá ulọ
 nnà m agáhà agáfè Ábá
 nnà m agáhà agá Abá
29. ọ bụhá ikó
 ọ b' à ikó dì n'ime ulọ
 ọ bụhá anụ
 ọ bụhá anụ dì n'áhya
 ọ bụhá ewu
 ọ bụhá ewu nọ n'úgbo
30. à còhá m igá ulọ
 ì còhá igá ulọ taa
 ànyị acòhá igá akwúkwo
 unu acòhá igá akwúkwo ùgbú à
 hà acòhá igá ahyà
 à còhá m izú nri
 ì còhá iwe ñri
 ọ còhá iwèta ñri
 nnà m acòhá ihàfụ ulọ
31. è nwéhá m ike ime ya
 ì nwéhá ike ibụ ábụ
 ọ nwéhá ike izú akwà
 ànyị enwéhá ike izó nir
 à nàhà m acọ igá ulọ
 ì gáhà acọ ibụ ábụ
 ànyị agáhà acọ iwe ikó
 unu anàhà enwé iké iwe ikó
 ọ gáhà ewné iké ihàfụ ulọ
32. à sàhá m ìte
 à sàhàkwa m ikó
 à sàhàkwa m anụ
 à nàhà m asá ìte
 à nàhà m asákwa ikó
 à nàhà m asákwa anụ
 è wéhá m ìte
 è wéhàkwa m ikó
 à nàhà m ewèkwá ikó
 à gáhà m ewèkwá anụ
33. à sàhá m ìte?
 à sàhá m ìte?
 à sàhá m efere?
 ànyị asàhá ikó?
 ì sàhá ekú?
 ọ sàhá igwè?
 unu asàhá ngajị?
 há asàhá ute?
 à sàhá ha úte?
 à nàhá m asá ìte?
 ọ nàhá asá ikó?
 ànyị anàhá asá igwè?
 à gáhà m asá ekú?
 m gáhà asá ekú?
 ànyị agáhà asá uté?
34. (Welmers, pp. 105-6)
 à máhá m
 ọ dīhá n'ime ulọ
 ọ dīhá mma
 ọ bụhá ikó m
 è nwéhá m ego ọbùla
 à còhá m igá ulọ akwúkwo taa
 ọ còhá mmánụ akwú anụ
 ì zúhá nnu eci
 à sàhá m akwà
 ì gáhà akwúkwo ahụ
 ọ sīhá Owenní
 è bīhá m n'ulọ ahụ
 è jīhá m akwúkwo m
 è jīhá m otú egó

35. (Welmers, pp. 105-6)

ọ nọhà n'ụlọ akwụkwọ taà
 ọ wéhà égo yá
 à mụhà m'akwụkwọ n'abàlị éci
 ị zàhà ala ụlọ éci
 ọ fùhà ezi éci
 ị bèhà ànyị à
 ọ kpàhà nkata taa
 ọ méziha oce à
 à zùtáha m'akwụkwọ nri
 é méghéha m'uzọ
 è bútéha m'ibu m
 ị bidóha ime yá
 ọ kpótáha ha
 ị ményúha ọkụ
 ọ wétàha ímáya nkụ
 à mütàha m'okwu Igbo nke ọma
 ọ fütàha n'ụlọ mmáya
 à múnnyèha m'ọkụ
 ọ háfúha anyị
 ọ wéfúha égo ọbùlà n'óny ahyá ya
 à tífúha m'akwụkwọ m
 à háfúrú m'yá n'ụlọ
 ị gáfèha ébe à
 ọ wéfütàha égo yá

37. (Welmers, p. 108)

ọ náhà ewétá akwụkwọ yá
 ọ náhà amütá okwú Igbo nke ọma
 ọ náhà áfütá n'ụlọ
 à gáhà m'ímnyè ọkù
 Ọkóyè arúhá ọrụ éci
 anyị ahúhá ụlọ ahú
 há agáhà ahyá
 há ezihá anyị ewú
 unu ázúha anyị éci

39. (Welmers, p. 109)

íná m' anọhà n'ébe à
 mà ọ gá abyá éci
 unu amúhá akwụkwọ nke úkwu
 Adákwọ akpáhà nkata ahú
 Nwúnye m' azáhà ala ụlọ taa
 hà abúhà ábụ n'ụlọ akwụkwọ taà
 unu eméciha ụzọ
 hà eményúha ọkụ
 anyị ebútéha ibu anyị
 Ọkónkwọ akpótáha nwunyè yá

36. (Welmers, pp. 107)

ọ náhà asá akwá
 ọ byàra ébe à taa
 mà ọ gáhà erí nri n'ébe à
 à náhà m'arú ọrú ụgbú à
 à náhà m'agú akwụkwọ à
 à ná m'arú ọrú taa
 mà a gáhà m'arú ọrú éci
 à gáhà m'agá ụlọ ahyá
 à gá m'agá ahyá
 mà a gáhà m'azú íhè
 ọ gáhà adí mmá
 ọ nọ n'ébe à
 mà ọ náhà ázà ézi
 à gá m'azúta anyị
 mà agáhà m'ébè yá
 à gáhà m'ésò unu
 à náhà m'amú akwụkwọ ụgbú à
 ị gáhà áfú ézi taa
 ị náhà ábú ábú
 ọ náhà emézi igwè gí
 à gáhà m'azúta uwé ahú
 à gáhà m'eméci ụzọ
 ọ náhà eméghe ụzọ
 ọ náhà eményú ọkụ

38. (Welmers, p. 109)

nke ahú abúhá ụlọ anyị
 nke á abúhá akwụkwọ m
 akwụkwọ m'adíhá n'ụlọ m
 íná m'abyáhà ebe à taa
 anyị amáhà onye ọbùlà n'ébe à
 Ọkááfo acóhá írú ọrú à
 Ọkááfo enwéhà ike írú ọrú à
 hà anáhà agú akwụkwọ ụgbú à
 nwá nné m'anáhà agá akwụkwọ
 anyị agáhà amú akwụkwọ n'abàlị à
 ényi m'anáhà amütá okwú Igbo nke ọma
 anyị agáhà agáfè ụlọ m

40. (Welmers, p. 109)

nwá nné m'ewétàha akwụkwọ m
 Nwóyè amúnnyèha ọkụ
 ényi anyị amütéha okwu Igbo
 ényi gí agáfèha ébe à
 anyị atífúha égo unu
 hà aháfúha íhè ọbùlà n'ébe à

41. affirmative and negative

á mà m
à màhà m

ànyị mà
ànyị amhá

Òkóyè ma
Òkóyé amhá

á sàra m ite
à sáhà m ite

ị sara ikó?
ị sáhà ikó

ànyị sara éfere?
ànyị asáhá efere

nné m sàra mmà
nné m asáhá mmà

ò nọ n'ụlọ
ò nọhà n'ụlọ

há nọ n'ụlọ gị?
mbà, há anọhà n'ụlọ m

éwu nọ n'ezí
éwu anọhà n'ezí

nnà m, ọ nọ n'áhya?
mbà, nnà m anọhà n'áhya

á zụtara m acịca
à zụtàha m acịca

á zụtara ha acịca
à zụtàha ha acịca

ọ zụtara ọjị?
mbà, ọ zụtàha ọjị

ànyị zụtara igwè
ànyị azụtàha igwè

ị wère igba
ị wéhà igba

ùnù wère mmàny
unu ewéhà mmàny

Òkàáfo, o wère jị?
mbà, Òkàáfo ewéhà jị

ànyị wère égo gị
ànyị ewéhà égo gị

ó wère ikó yá
ò wéhà ikó yá

há wère mmà há?
mbà, há ewéhà mmà há

é wètara m ọkà
è wètàha ọkà

ó wètara igwè yá
ò wètàha igwè yá

ànyị wètara ogede?
mbà, ànyị ewètàha ogede

é wètara ha nri
è wètàha ha nri

Úcè wètara ányị ányị
Úcé ewètàha ányị ányị

42.

ọ hafury ụzọ
ọ hafuha ụzọ

anyi hafury akwukwo anyi
anyi ahafuha akwukwo

ha hafury nwoke?
mba, ha ahafuha nwoke

Okoye hafury ụlọ gị
Okoye ahafuha ụlọ gị

á hafury ha ébe à ugbú à
à hafuha ha ébe à ugbú à

ọ .gà anọ n'ụlọ
ọ .àhà anọ n'ụlọ

há gà anọ n'ụlọ gị eci
há agàhà anọ n'ụlọ gị eci

nnà m gà anọ n'ụlọ éci
nnà m agàhà anọ n'ụlọ éci

á nà m agá Abá
à nàhà agá Abá

ọ na agá ụlọ?
mba, ọ nàhà agá ụlọ

anyi gà agá ahyá
anyi agàhà agá ahyá

Okoye ọ nà agá ugbó?
mba, ọ nàhà agá ugbó

á nà ha asá íte
à nàhà ha asá íte

ọ nà asá ikó
ọ nàhà asá ikó

unu ga asá igwè
unu agàhà asá igwè

Okoye ga asá ekú
Okoye agàhà asá ekú

á gà m azúta anú
à gáhà m azúta anú

43.

anyi gà azúta àcịca
anyi agàhà azúta àcịca

ị na éwè igba?
mba, à nàhà m éwè igba

ọ nà éwè ikó
ọ nàhà éwè ikó

anyi na éwè anú?
mba, unu anàhà éwè anú

Okoye na éwè jí
Okoye anàhà éwè jí

nnà m, ọ ga éwè égó m?
mba, ọ gáhà éwè égó m

há gà éwè ọkà
há agàhà éwè ọkà

á nà m éwètá okà
à nàhà m éwètá okà

ọ na éwètá igwè?
ọ nàhà éwètá igwè

anyi nà éwètá ògede
anyi anàhà éwètá ògede

á nà ha éwètá nri
à nàhà ha éwètá nri

nnà m gà éwètá anú
nnà m agàhà éwètá anú

Úcè na éwètá mmà yá
Úcé anàhà éwètá mmà yá

ọ nà aháfụ ụzọ
ọ nàhà aháfụ ụzọ

anyi ga aháfụ akwukwo anyi?
mba, anyi agàhà aháfụ akwukwo anyi

há gà aháfụ ụlọ há
há agàhà aháfụ ụlọ há

á nà ha aháfụ ébe à ugbú à
à nàhà ha aháfụ ébe à ugbú à

September 27, 1969
Intermediate Igbo

TAPE VI

Part I: Verbal suffixes; imperatives; hortatives

[Verbal suffixes]

Í wèere nkata.

You took the basket.

Mbà, è wéréhà nkata.

No, I didn't take the basket.

Òkóyè ọ na éwètára gị anụ?

Is Okoye bringing you the meat?

Mbà, Òkóyè anáhà éwètára m anụ.

No, Okoye is not bringing me the meat.

Únu ga éwètára anyị akw^há?

Are you going to bring us the eggs?

Mbà, ànyị agáhà éwètára unù há.

No, we're not going to bring you them.

Á còrọ m ịzàrà gị ezi.

I want to sweep the compound for you.

Amwina.

Thank you.

Ì ceere m n'ébe à éci?

Did you wait for me here yesterday?

Mbà, è céréha m gị n'ebe à éci.

No, I didn't wait for you here yesterday.

Ìné m ọ ga ecére há n'ahya.

Is my mother going to wait for them at the

Mbà, ìné m agáhà ecére há n'ahya.

No, my mother isn't going to wait ^{market?}
for them at the market.

[Imperatives, hortatives: Welmers' Lesson 9 with some additions]

(Drill 1)

síé yá

kwùé yá

cịrị há

pick them up

gụá yá

mèé yá

sàá yá

tòó yá

còọ yá

Mèé yá ùgbú à.

Mèé nụ yá ùgbú à.

Kwùé yá ọzọ.

Sàá aká gị. Sàá nụ áka unù.

Bíkó, zàá ezi taà.

Làá ụlọ gị.

Làá nụ ụlọ unù.

B^háá n'úìlò.

Bíkó, còfò akwụkwọ m.

Ríé nù ñrì unù.

Gùá nù ákwụkwọ à n'izú òzọ.

Nyá ogwú à.

Jyá onye nkuzi gị banyére yá.

Jyá nù ónye nkuzi unù banyére yá.

Gbué agwọ ahụ.

Bíkó, síé anụ nà ríce.

(Drill 2)

Bíkó, kpòfò nné gị.

Bíkó, kpòfò nnà gị.

Zá m.

Záá m.

Zí m ụzọ.

Nyèré m ñwoke ahụ égo atọ.

Gwá yá òzọ.

Sị nwá nné gị kèdú.

Bíkó, sòrò nù m.

Byá ebe à.

Byá nù n'úìlò m.

Answer me. [After having called]

Answer me. [After the question]

Give that man three shillings for me.

(Drill 3)

Wèré akwụkwọ gị.

Cèré n'ebe à.

Cèré m n'ebe ahụ.

Bíkó, mèzie igwè m.

Bíkó, mècie ụzọ.

Bíkó, mèghé ụzọ.

Bíkó, wètá akwụkwọ m.

Bíkó, wètá nù ákwụkwọ m.

Bíkó, bùté nù ògụ océ n'ime ụlò akwụkwọ.

Zùtá agwa, ázù, na mmányú nkúy.

Rícaa nù ñrì nífle.

Ryúcaa nù òrụ unù.

Mènyúfọ òkú.

Gbànyé ọkú.
 Bíkó, gbànyú mù ọkú.
 Tụfùé yá.
 Wéfùtá egó gị.
 Sọfùrụ ònà gị nà nné gị.
 Háfù ya.
 Háfù nkíta ahụ.
 Háfù nụ ònkíta ahụ.
 Háfù igbe gị n'ebe à.

(Drill 4)

Kà anyị rie yá.
 Kà anyị bée yá.
 Kà anyị gaá ahya n'ùtùtù à.
 Kà anyị nọọ n'ụlọ táà.
 Kà anyị nye yá nri.
 Kà anyị gbanyú ọkú.
 Kà anyị mecie akwụkwọ anyị.
 Kà anyị tụfùé efere à.
 Kà anyị mụtá yá òke ọma.

Kà ó sie jí nà ány.
 Kà há ńaa akwà táà.
 Há ńaa akwà táà.
 Kà ó wèré mmá à.
 Kà há cere anyị n'ebe à.
 Kà ọ nụa ọgwụ à ugbú à.
 Kà ụmụ akwụkwọ wètá akwụkwọ há eci.
 Kà há gụa akụkọ à.
 Há gụa akụkọ à.
 Kà há dee akwụkwọ banyére yá.
 Há mụá akwụkwọ n'abàlị à.

They should do the wash today.

They should read this story.

They should study this evening.

Ọ bụ ka í sie rie táà?
 Ọ bụ ka anyị wètá nri nà éfere?
 Ọ bụ ka í kpọọ nnà í?
 Ọ bụ ka anyị meghe ụzọ?
 Ọ bụ ka anyị gụa akwụkwọ à n'izú ọzọ?

Ọ bụ ka ń bya n'èhíhyé à?

Ọ bụ ka ó mee yá ọzọ?

Ọ bụ ka ń hafụ yá n'ebe à?

Á cọrọ m ka ọ gaa ahyá.

Á cọrọ m ka ị cọọ òromá nà únèrè n'áhya..

Ọ cọrọ ka ń ree igwè ń.

Ọnye nkuzi anyị cọrọ ka anyị gụa akwụkwọ à n'izú ọzọ.

Ọ cọkwara ka anyị kọọ akụkọ.

Ọ cọrọ ka anyị zi yá ụzọ.

Á cọrọ m ka há hụ ụlọ ń.

Á cọrọ m ka únù cére m n'ebe à.

Ọ cọrọ ka ị mechie ụzọ.

Anyị cọrọ ka ọ bụrụ enyi anyị.

Ọ gwàra ń kà ń bya ngwa ńgwa.

Á gwàra m gị kà ị hafụ ńkítá.

Gwá há kà há wètá egó ha.

Gwá onye nkuzi gị kà ó kwue yá.

Gwá nwa nné gị kà ọ kpọta gị.

Ryọọ há kà há hafụ ń.

(Drill 5)

Mècìékwa ụzọ.

Bèére ń egó.

Kpọọrọ ń nnà gị.

Á nà m esiri yá nri.

Ọ nà ázàrá ń èzì.

Ọ cọrọ ịbụrụ anyị abụ.

Ọ rụrụrụ ha ọrụ.

Ọ kọhára ha akụkọ.

Mèére ń ya.

Mèére anyị ya.

Mècìekwara m ụzọ.

Á gà m azụtakwa mmanụ ńkwí.

Ó dèkwara ákwụkwọ.

Á cọrọ m ịgụkwa akwụkwọ à.

Á còkwara m ígú akwúkwọ à.
 Wètákwa nù ákwúkwọ unù.
 Tífùékwa nù nké à.
 Kà ó siekwa rice.
 Á còrọ m ka ó teekwa ofé.
 Gwá yá kà ó meghekwa ụzọ.
 Ọ còrọ ka í gbanyúkwá ọkú.
 Ọ nà ańúńú m ọrụ.
 Á gá m ábùrú gị abù.
 Á gá m akọrọ unù ákụkọ.
 Ọ náhà esiri anyị nri.
 Ọ nà eméziri anyị océ à.
 À gáhà m ańúcara há ọrụ há.
 Nné m gá azútakwara unù mmánu nkú.
 Á gá m ańúcara enyi m ọrụ à.
 Há rụńú anyị ọrụ.
 Ọ síri nnà m nri.
 È dèere m nné m akwúkwọ.
 È tèere m onwé m ofé à.
 Nwá nné m wètaara m akwúkwọ m.
 Ọ mègheere ónye nkuzi yá ụzọ.
 Á hàfụńú m ụmú akwúkwọ m akwúkwọ à n'ébe à.
 Á gbányekwara m ha ọkú.
 Nwá nné gị ańúhara anyị ọrụ.
 Ọ méhára anyị ihe ọbúlà.
 Ọ mézihara unù nké à nke ọma.
 Há etéhara ụmú akwúkwọ nille ofe.
 Nnà m akọhara m akụkọ ahụ.
 Á zútáhara m ya oromá à.
 Ụmú akwúkwọ yá abùhara anyị abù.
 Á còrọ m íńúńú unù ọrụ.
 Ọ bídoro íkọrọ anyị akụkọ.
 Há bídoro íbùńú anyị abù.
 Í nwere ike íkúńú m asùsù Igbò.
 Á nwàra m íkúńú ha asùsù Igbò,
 mà há amùtaha nke ọma.

Ì nwere ike iméghere m ụzọ?
Ò nwéhá ike iméziri gị nké à.
Ì nwere ike ihàfụrụ há nké à?

Bikó, siére m nri.
Bụ́ára nụ anyị abụ.
Bikó, kpọ ọrọ m nnà gị.
Jụ́ára m onye nkuzi gị banyére yá.
Bikó, deére m akwụkwó.
Bikó, meghere m ụzọ.
Bikó, zụtákwara anyị òromá.
Gbanyére nné gị ọkú.

Kà ó teere há ofe.
Ọ bụ ka anyị wètára gị akwụkwọ ányị?
Kà anyị zụtákwara ọ́we ányị unère.
Kà nnà gị kwụara gị ụgwó ya.
Ka anyị rụcara onye nkuzi ányị ọrụ à.
Á cọrọ m ka í meghere ụmụ akwụkwó ụzọ.
Nné gị gwàra gị kà í meciere yá ụzọ.
Á gwàra m yá kà ó meziere unù nké à.

(Notes)

Jụ́á yá banyére yá.
Ryọ́ọ yá kà ọ́ bya.
Gwá yá kà ọ́ bya.
Sị́ yá ndó.
Kwúé yá ọ́zọ.
Íkọ́ akụkọ.

Part II: Greetings

[Welmers' Lesson 3 with additions at the end]

(Drill 1)

- A. Nnà, kèdú?
B. Ọ dị mmá. Kèdú kà ị dị?
A. Á dị m mmá.
B. Kèdú maka ndibé gị?
A. Há dị mmá.

A. Kèdú?
B. Ọ máka.
A. Gịni bụ áhà gị?
B. Áhà m bụ Okókwọ.
A. Bikó, kwúé yá ọzọ.
B. Okókwọ.

(Drill 2)

- A. Ị bọ́la cị?
B. Ée, á bọ́la m cị.
A. Kèdú ahà gị?
B. Áhà m bụ Adákwọ.
A. Ébe olé kà ị sị?
B. É sị m Ụmụáhyà.
A. Bikó, kwúé yá nwayọọ.
B. É sị m Ụ-mụ-á-hyà.

A. Ị byála?
B. Ée.
A. Bàtá.
B. Ndeéwó.
A. Bikó, nọdụ n'ebe à. Kà m waa ọjị.
B. Ọ dị mmá.
A. Ọ cọrọ mmánya?
B. Ée. Ndeéwó.

A. Ị lóla?

B. Ée.

(Drill 3)

A. Nđó.

B. Óo.

A. Sị yá nđó.

B. Óo.

A. Kà ó mesya.

B. Kà ó mesya.

A. Kà cí foo.

Kà ó foo.

Kà cí bọ́ọ́.

Kà ọ́ bọ́ọ́.

B. Kà ó foo.

A. Nọ́dú mmá.

B. Óo. Làdú mmá.

A. Cúkwu gòzle gị.

B. Óo. Mà gị kwa.

Óo. Mà onwé gị.

And you!

Í méela.

Ị nwaála.

A. Ị na asú Igbo?

B. Á nà m asú Igbo nwanntinti.

A. Ị na anú Igbo?

B. Á nà m anú Igbo nwanntinti.

Kèdú nù?

Bàtá nù?

Ndeewó nù.

Ọ́nọ́ nù.

Kà ó mesya nù.

Kà cí foo nù.

Kà cí bọ́ọ́ nù.

Nọ́dú nù mmá.

Làdú nù mmá.

Nđó nù.

Kèdú kà únú dị?
 Kèdú màka ñdibe unù?
 Kèdú màka ñnà únú?
 Kèdú màka nné unù?
 Kèdú màka ùmụ únú?
 Únu abọ́ọla cí?
 Ebe olé kà únú sí?

Únu abyáala?
 Únu cọrọ mmánya?
 Únu alọ́la?
 Cúkwo gòzie unù.
 Únú eméela.
 Únú ápwáála.
 Únu na anụ́ Igbo?

Anyị sí Ọka.
 Anyị nà anụ́ Igbo nwántintị.

Anyị dị mmá.
 Anyị abọ́ọla cí.

Ọlịà?

(from Ọ dị ọlịa? like Kèdú?)
 Hello. Hi. How are you?

Ọlịáala.

So-so. Fine.

Anyịna.

(literally: 'don't die')
 Thank you.

Mmańma?

(literally: 'good-good')
 How are you? Are you feeling good?

Ee, ị t^héela?

(literally: 'Have you risen up? Are you
 awake?' -- said in the morning)
 Yes, how are you?

Àla Bìngò

Ìsì ìkè mbù

Eze ọ̀gàrà ọ̀lụ̀ n'afọ̀ lọ̀ta n'afọ̀

N'àla Bìngò ótu onyé dị. Ọ̀ bụ̀ ónye nwére ike n'ebe ihe nifile dị. Ọ̀tụ̀tụ̀ ngbè ọ̀ nà agbá madụ̀ nifile gharri, ótu anyị̀ sí enwé ihe a nà akpọ̀ ọ̀kọ̀cì na udú mírì. Ọ̀ bụ̀ ónye eze à na emé ihe nifile ndị̀ à. Ébe o wùru ótù ọ̀lọ̀ yá bụ̀ n'èlu igwé; ébe o wùru nké ọ̀zọ̀ bụ̀ na Bìngò. Àhà yá ọ̀zọ̀ bụ̀ Ọ̀gàrà ọ̀lụ̀ n'afọ̀ lọ̀ta n'afọ̀. Ihe méré e jiri nyé yá ahà dị ótu à bụ̀ nké à: ọ̀ búrụ̀ nà ọ̀ hapụ̀ ọ̀lọ̀ yá ìkè dị̀ na Bìngò jée n'ọ̀lọ̀ yá ìkè dị̀ n'èlu igwé, ọ̀ gá ghì alághàcì ruo ihe dị̀ kà ọ̀nwa irí nà abụ̀ọ̀. Ngbé ọ̀bùlà anyị̀ nwère udú mírì n'elu ọ̀wa mgbe áhụ̀ bụ̀ ngbé yá onwe yá nọ̀ n'èlu igwé, mà ngbé anyị̀ nwère ọ̀kọ̀chì ngbe áhụ̀ ka ọ̀ nọ̀ na Bìngò.

Bìngò bụ̀ ézi alá nké nà emé ihe ọ̀bùlà nke á kury n'ime yá tóo ìkè ọ̀ma mà mị̀akwa ezi m̀kpúrụ̀. Ọ̀ dighi onye m̀ara ọ̀zọ̀ nké à sí ejé n'àla áhụ̀ ma ọ̀ bughì naónì ezé áhụ̀. Ọ̀tụ̀tụ̀ ogè, ngbe m̀dụ̀ na awágharì n'ọ̀hì, ọ̀ nà afọ̀dụ̀ nwa ihe ntà túpú ha erúo àla Bìngò áhụ̀. Ọ̀nù ga écètá ihe m gwàrà ọ̀nù ná mpalite, ákwụ̀kwọ̀ à sí nà M̀dụ̀ áhụ̀ bụ̀ ónye nwére ike n'ebe ihe nifile dị̀. Ó nwère ótù ákwụ̀kwọ̀ osìsì à na akpọ̀ ákwụ̀kwọ̀ òjy ọ̀hì. M̀dụ̀ ọ̀ bùlà nke ákwụ̀kwọ̀ osìsì à mesara n'ahụ̀ anághì amàkwá ihe ọ̀ nà emé, mà ọ̀ bụ̀ ébe o síri b́ia. N'ime oke ọ̀hì nifile ìkè dị̀ n'ọ̀zọ̀ nke é sí ejé àla Bìngò áhụ̀ m̀dụ̀ à mere ka osìsì ahụ̀ nke ákwụ̀kwọ̀ yá nà emé kà m̀dụ̀ fuó ọ̀zọ̀ ná ètó; kà ọ̀ gá abụ̀ nà mgbé ọ̀ bùlà onyé ọ̀ bùlà ọ̀zọ̀ ọ̀zọ̀ íjéru àla áhụ̀ nsọ̀, ákwụ̀kwọ̀ osìsì à ga emésa yá n'ahụ̀, ngbe áhụ̀ ọ̀ gághì amàkwa ebe ọ̀ nà agá mà ọ̀ bụ̀ ébe o síri b́ia.

IGBO TAPE VII

I. Expressions of time (see Welmers Chapter 10, Drill 1)

n'izú ọ̀zọ̀

n'izú nà abyá abyá

n'ọ̀nwa ọ̀zọ̀

n'ọ̀nwa nà abyá abyá

n'áfọ̀ ọ̀zọ̀

n'áfọ̀ nà abyá abyá

n'izú gará agá

n'ọ̀nwa gará agá

n'áfọ̀ gará agá

1. Ị gara ákwụkwọ n'izú gará agá?
M̀bà, à gáhá m akwụkwọ n'izú gará agá.
2. M̀miri ọ̀ zoro nke úkwu n'ọ̀nwa gará agá?
Ee, m̀miri zoro nke úkwu n'ọ̀nwa gará agá.
M̀bà, m̀miri ezóhà nke úkwu n'ọ̀nwa gará agá.
3. Ịgbé olé kà ị gá arụca ọ̀rụ à?
Á gá m arụca ọ̀rụ à n'izú ọ̀zọ̀.
Á gá m arụca ya n'izú nà abyá abyá.
4. Nwá nné ị ọ̀ ga enwé iké ịgá akwụkwọ n'áfọ̀ ọ̀zọ̀?
Èbà, nwá nné m agáhà enwé iké ịgá akwụkwọ n'áfọ̀ ọ̀zọ̀.
M̀bà, ọ̀ gáhà enwé iké ịgá akwụkwọ n'áfọ̀ nà abyá abyá.
5. Ọ̀ bụ ngebé olé kà ọ̀nyo nkuzi unù ga alụ nwaànyị?
Ọ̀nyo nkuzi anyị gá alụ nwaànyị n'ónwá ọ̀zọ̀.
Ọ̀nyo nkuzi anyị gá alụ dí n'ónwá nà abyá abyá.
6. N'áfọ̀ gará agá, á rụrụ m ọ̀rụ n'otù ụlọ́ áhya n'Ọ̀nịca.
N'áfọ̀ ọ̀zọ̀, á gá m arụ ọ̀rụ n'otù ụlọ́ áhya n'Ọ̀nịca.
Ọ̀ bụ n'áfọ̀ nà abyá abyá kà m gá arụ ọ̀rụ n'Ọ̀nịca.
7. Kà anyị nwàá ịgá Ụ̀mụ́áhyà n'izú ọ̀zọ̀.
Ọ̀ dí m̀nà.
8. Kà anyị nwàá ịgá Ụ̀mụ́áhyà

8. Ká nnà gị kwà ụgwọ ya n'ọwá ọzọ.
M̀bà, ọ gáhà akwị ụgwọ yá n'ọwá nà ab́yá ab́yá.
9. Á nwàra m ịzú tara gị otù ákwụkwọ n'izú gará agá, mà a cýtáha m ya.
10. Jụá yá bányere yá n'izú ọzọ.
Ọ dị mmá.

II. Plurals of nouns

(See Welmers, Chapter 10, Drill 2)

á cọrọ m ákwụkwọ ndị à
 ó nwèrè ụmụ éwú.
 otù ákwụkwọ
 ákwụkwọ atọ
 ákwụkwọ nifile
 ọtútú ákwụkwọ
 ákwụkwọ hi nné
 nnúkwu ákwụkwọ
 ákwụkwọ ndị à
 ákwụkwọ ndị ñke yá
 ụmụ éwú
 ụmụ éwú anyị
 mmádụ
 ọtútú mmádụ
 ndị mmádụ
 ndị mmádụ à
 okènye
 okènye anọ
 ndị okènye áhụ
 okíbiri
 okíbiri nifile
 ndị okíbiri
 ónye nkuzi
 otù ónye nkuzi
 ndị nkuzi à
 ndị nkuzi nifile

ónye ọ́rụ̀ à
 ńdị́ ọ́rụ̀ à
 ọ́nye ọ́bị́à áhụ̀
 ńdị́ ọ́bị́à
 ọ́tụ̀tụ̀ ndị́ ọ́bị́à
 ónye ahyá
 ótù ónye ahyá
 ńdị́ ahyá
 nwátà
 ụ̀mụ̀ ńtà
 nwátàkị́rị
 ụ̀mụ̀ ńtàkị́rị
 nwátàkị́rị
 ụ̀mụ̀ ákà
 nwá akwụkwọ
 ụ̀mụ̀ ákwụkwọ
 nwóké
 ótù nwóké
 ụ̀mụ̀ nwóké
 ụ̀mụ̀ nwóké atọ
 nwáànyị
 ụ̀mụ̀ nwaànyị olé
 òlélé nwaànyị nkè
 ụ̀mụ̀ nwáànyị
 òlé ụ̀mụ̀ nwáànyị nkè
 òkóro
 nwá okóro
 òkóro ọ́bị́à
 nwá okóro ọ́byà
 ụ̀mụ̀ okóro
 ụ̀mụ̀ okóro ọ́byà
 àgbọ́ghọ
 nwá agbọ́ghọ
 àgbọ́ghọ ọ́byà
 nwá agbọ́ghọ ọ́byà
 ụ̀mụ̀ agbọ́ghọ
 ụ̀mụ̀ agbọ́ghọ ọ́byà

1. Ụlọ́ ndị́ à ha dị́ ọ́hụ́rụ́?
Ee, Ụlọ́ ndị́ à dị́ ọ́hụ́rụ́.
2. Ẹ́fere ndị́ à ha dị́ ọ́kụ́?
M̀bà, hà́ dī́hà ọ́kụ́.
3. Á còrọ́ m íré akwụkwọ́ à.
Á còrọ́ m íré akwụkwọ́ ndị́ à.
4. Ẹ́wu mèbiri ọ́gbà.
Ụ́mụ́ ewú mèbiri ọ́gbà.
5. Ụ́mụ́ okụ́kọ́ anyị́ hà na áryà ọ́ryà?
Ee, há nà áryà ọ́ryà.
6. Ị́ na esiri ndị́ mmádụ́ áhụ́ nri?
Ee, à nà m esiri há nri.
7. Ndí okènye na ndị́ okebiriri enwéhá ike ité egwu ñke ọ́ma.
Hà enwéhá ike ité egwú ñke úkwu.
8. Ndí ọ́rụ́ atọ́ naání byàra táà.
Ọ́tù ónye ọ́rụ́ naání byàra éci.
9. Á bụ́ m ónye ọ́byà n'ébe à.
10. Ndí mmádụ́ ahụ́ bụ́ ndị́ ọ́byá anyị́.
Ónye à bụ́ ónye ọ́byá anyị́.
11. Ọ́ bụ́ sọ́ nwátà.
Há bụ́ sọ́ ụ́mụ́ nítà.
12. Ụ́mụ́ ntákiri nifile nà agá akwụkwọ́
13. Ọ́kóyè bụ́ nwá akwụkwọ́ m.
Ọ́kóyè na Adáánkwọ́ bụ́ ụ́mụ́ ákwụkwọ́ m.
14. Á nà m ánwà ị́kú́ziri ụ́mụ́ ákwụkwọ́ m asùsù békéè.
Á nà m ánwà ị́kú́ziri gị́ okwu Igbò!
15. Ọ́kóro nà agbóghọ́ nà égwù égwú.
Ụ́mụ́ okóro nà ụ́mụ́ agbóghọ́ nà égwù égwú.
Ụ́mụ́ okóro ọ́byà na ụ́mụ́ agbóghọ́ ọ́byà na égwù égwú.

III. The Completive Tense (See Welmers, Chapter 10, Drills 3,4)

Kà ó sie nri.

Ò siela nri.

Sié nri.

Ò siri nri.

Ọ nà esi nri.

Ọ gà esi nri.

Á cọrọ m isi nri.

Á cọrọ m kà ó sie nri.

Kà ó wètá akw^há.

Ó wètála akwá.

Wètá akwá.

Ó wètara akwá.

Ọ nà éwètá akwá.

Ọ gà éwètá akwá.

Á cọrọ m iwèta akwá.

Á cọrọ m kà ó wètá akwá.

1. Ị kpọọla ụmụ ntà?

Èe, á kpọọla m há.

2. Ị mụáala ihe mmùtá à nke ọma?

Èe, á mụáala m yá ñke óma.

3. Ó sielara ndị ọbyà yá nri.

4. Ị hụla mmádụ olé taà?

Á hụla m ọtụtụ mmádụ taa.

5. Ó wètála unère na oromá.

6. Ó méciela ụzọ.

7. Ó méghelara gị ụzọ.

8. Ịnà yá ọ nwúala?

Èe, ọ nwúala.

9. Ákwà ahụ ọ kọọla?

Èe, ọ kọọla.

Ákwà ndị ahụ ha kọọla?

Èe, há kọọla.

10. Ànyị agụcala akwụkwọ à.
Hà ericala unère nife?
Ee, há ericala unère nife.
11. Ùnu asáala akwà?
Ee, ànyị asáala akwà.
12. Nri agwúla.
13. Ahijhya akpópla nkú.
14. Òromá ndị à acáala.
15. Unèré à eréela.
16. Úwé m akáala nká.
17. Ike agwúla m.
18. Ànyị ewetála akwụkwọ gị.
Ànyị wètara ákwụkwọ gị.
19. Ànyị ebútela ọgụ océ.
Ànyị bütere ọgụ océ.
20. Òkáàfọ akwúala ụgwọ ya.
Òkáàfọ kwurụ ụgwọ ya.
Òkáà fọ akwúhà ụgwọ ya.
21. Adánkwọ esielara gị nà ndị enyi gị nri.
22. Ụmụ ntàkiri ahụ agbányela ọkụ nife.
23. Ụmụ okóro ọbyà nife abyála.
24. Há arúcala ọrụ há.
25. Ndi ọrụ ahụ emébiéla ya.
26. Òkóyè amúala ihe mmùtá yá.

ọ méhá ya

ọ záhà yá

ò mébèha yá

ọ zábèha yá

1. A. Ị ga agá ahyá n'èhíhyé à?
 B. Mbà. À rụcàbèha m ọrụ m n'ebe à.
 A. Ị gà enwé efè ịgá ùgbú à.
 Akwá akọcàbèha.
 B. Ọ dị mmá. Ị cọrọ kà m zụta jí, m'ọ bụ rice?
 A. Zụtà àgwà, mmánụ nkwú, nà ány.
 Wèré egó iri à.
 B. Ọ dị mmá.
2. A. Ọnye ọbyà ùnù ọ byála?
 B. Anyị ahúbèha yá.
 Mà anyị nwèrè ike icé ya.
 A. Ụnu erielà nri?
 B. Mbà. Anyị ebídòbèha isi nri.
 A. Ọ máka. Kà anyị nọ mmányà.
3. À kpòbèha m ụmụ áká taà.
 À múbèha m íhe mmùtá à nke ọma.
 Ọ sibèhara ndị ọbyà yá nri.
 Ọ húbèha ọtụtụ mmádụ táà.
 Ọ wètàbèha ùnèrè na oromá.
 Ọ mécìbèha ụzọ.
 Ọ méghèbere gị ụzọ.
 Nnà yá anwúbèha. (ánwúbèha)
 Akwà ahụ ákòbèha. (ákòbèha)
 Anyị agụcàbèha ákwụkwọ à. (ànyị agụcàbèha)
 Mà ericàbèha ùnèrè nííle.
 Ụnu asábèha ákwà.
 Nri agwúbèha. (ágwúbèha)
 Ahíhya akpòbèha nkú. (ákpòbèha)
 Ọromá ndị à ácábèha. (ácàbèha)
 Ụnèré à érébèha. (érebèha)
 Ụwé m akábèha nká. (ákábèha)
 Ike ágwúbèha m. (ágwúbèha)
 Anyị ewètàbèha ákwụkwọ gị. (ànyị ewètàbèha)
 Anyị ebútèbèha ọgụ océ. (ànyị ebútèbèha)

Òkàáǹfọ akwúbèha ụ́gwọ́ yá. (ákwúbèha)
 Ádánkwọ́ esibèhara gị nà ndị enyị gị nri. (ésibehara)
 Ụ́mụ ntàkịrị ahụ ágbányèbèha ọ́kụ́ nìile. (ágbányèbèha)
 Ụ́mụ okóro ọ́byà nìile abyàha. (abyàhà)
 Hà arụcàbèha ọ́rụ́ há.
 Ndi ọ́rụ́ ahụ émébìbèha yá. (émèbìbèha)
 Òkóyè amúbèha íhe mmùtá yá. (ámùbèha)

IV. Subordinate clauses (See Welmers, Chapter 10, Drill 5)

Ngbé ọ́ rụ́cara ọ́rụ́ yá, ọ́ lara ụ́lọ́ yá.
 Ngbe ánya anwú dàra, mmiri bídoro ízò.
 Ngbe mmiri bídoro ízò, ànyị bàtara n'ụ́lọ́.
 Ngbe unù lara ụ́lọ́ unù n'ehihyè écí, gị́nị kà unù mere?
 Ngbe í mèghere ụ́zọ́, ọ́nyé kà ị́ hụ́rụ́?
 Kà m nà agá ahyá., mmiri bídoro ízò.
 Kà m nà agụ́ akwụkwọ́, nwúnyè m siri ite.
 Á zụ́rụ́ m ị́gbọ́ àlá à, kà m nà arụ́ ọ́rụ́ n'Ọ́nị́ca.
 Kà m nà abyá ebe à, á hụ́rụ́ m ọ́tù ényị gị́.
 Kà ị́ nà asá efére, á cọ́rọ́ m ị́sá àhụ́.
 Kà ọ́nye nkuzi unù na agụ́rụ́ unù ákwụkwọ́.à, gèé nù ntị́ nke ọ́ma.
 Á hụ́rụ́ m nnà gị́, kà ọ́ nà arụ́ ọ́rụ́ n'úgbọ́ yá.
 Ànyị́ nùrụ́ ụ́mụ́ ákwụkwọ́ gị́, kà há nà ábù ábù.
 Ị́ nùrụ́ ka ndị́ mmádụ́ nà eti ị́gba n'ábàlị́ gara agá?
 Ànyị́ hụ́rụ́ ọ́tụtụ́ ụ́mụ́ okóro ọ́byà na ụ́mụ́ agbóghó ọ́byà, kà há nà égwù égwù.

Linda Sangster
 John Chimezie
 Intermediate Igbo
 January, 1970

IGBO TAPE VIII

I. 'if' and 'when' and 'while' clauses; 'that' clauses

Ngbe ọ rụcara ọrụ yá, kà ọ laa ụlọ yá.
 Ngbe ọ rụcara ọrụ yá, ọ lara ụlọ yá.
 Ngbe ọ gà arụca ọrụ yá, ọ gà alá ụlọ yá.
 Ngbe ọ rụcara ọrụ yá, ọ gà alá ụlọ yá.
 Ngbe ọ rụcara ọrụ yá, á gà m acọ kà ọ laa ụlọ yá.
 Ọ rụcaa ọrụ yá, ọ gà alá ụlọ yá.
 Ọ gà alá ụlọ yá, mà ọ rụcaa ọrụ yá.
 Ọ rụcaa ọrụ yá, kà ọ laa ụlọ yá.
 Kà ọ laa ụlọ yá, mà ọ rụcaa ọrụ yá.
 Ọ bụrụ nà ọ rụcaha ọrụ yá, kà ọ laa ụlọ yá.
 Ọ bụrụ mà ọ rụcaa ọrụ yá, ọ gà alá ụlọ yá.
 Ọ bụrụ nà ọ rụcaha ọrụ yá, ọ gà alá ụlọ yá.
 Ọ gà alá ụlọ yá, ọ bụrụ nà ọ rụcaha ọrụ yá.
 Ọ bụrụ mà ọ rụcaha ọrụ yá, ọ gáhà alá ụlọ yá.
 Ọ gáhà alá ụlọ yá, ọ bụrụ nà ọ rụcaha ọrụ yá.
 Kà m nà arụca ọrụ m, sié íte.
 Sié íte, ,à m nà arụca ọrụ m.
 Kà m nà arụca ọrụ m, ó siri íte.
 Kà m nà arụca ọrụ m, ọ gà esí íte.
 Ọ gà esí íte, kà m nà arụca ọrụ m.
 Gwá yá nà á cọrọ m íhụ ya.
 Gwá yá kà ọ bya n'ebe à.
 Gwá yá nà á byala m.
 Gwá yá nà á gà m abyá ecí.
 Gwá yá nà á byàra m éci.
 Gwá yá kà ó sie nri.
 Gwá yá nà Okáàfọ siri nri.
 Gwá yá nà Okòyè ga esí nri.

II. based on Welmers, Lesson 11, Drill 1

Kà anyị rie nri.

Kà anyị bée yá.

1. Ị gaa ahyá taà, bikó, zùtára m nnú.
Zùtára m nnú, mà ị gaa ahyá taà.
Ngbe ị gara ahyá taà, bikó, zùtára m nnú.
2. M̄ gaa Ụmụ́áhyà éci, á gá m ánwà ịhụ nnà gị.
Á gá m ánwà ị hụ nnà gị, ọ bụrụ mà m̄ gaa anyá eci.
Á gá m agbálị ịhụ nnà gị, mà m̄ gaa ahyá eci.
3. Ónye nkuzi unú byá, á gá m ahụ yá.
Ngbe ónye nkuzi unú byara, á gá m ahụ yá.
Ngbe ónye nkuzi unú byara, á hụrụ m yá.
Ónye nkuzi unú byá, gwá nụ yá nà á còrọ m ịhụ ya.
4. Ị rụcaa ọrụ ọjị anyị gá akpá nkátá banyere yá.
Mụ nà ịnà gị kpàrà nkátá banyere ya.
Anyị gá akpá nkátá banyere yá, ngbe ị rụcara ọrụ ọjị.
5. Ákwà kọcaa, wébàtá yá n'ime ụlọ.
Ákwà kọcaa, bikó, wètá yá n'ebe à.
Ngbe éfere nìlè kọcara, bikó, wébàtá hà n'ime ụlọ.
6. Òromá ahụ acáa acá, zùtára anyị iri.
Ike gwị gị, zúó iké.
Í zùcáa iké, byá n'ụlọ m̄.
Byá n'ụlọ m̄, ngbe í zùcara iké.
7. M̄ rue ụlọ, á gá m asá ahụ.
Ngbe m̄ ruru ụlọ, á gá m asá ahụ.
Ngbe m̄ ruru ụlọ, á sàra m ahụ.
Á gá m acọ ísá ahụ, mà m̄ rue ụlọ.
8. Anya anwụ dàá, há gá alághàcì ụlọ há.
Ngbe anya anwụ dàra, ónye ugbó gá alághàcì ụlọ yá.
Anyá anwụ dàá, ndị ugbó nìlè gá alághàcì ụlọ há.
9. M̄ gaa Ụmụ́áhyà táà, á gá m acọ okpú.
Ọ bụrụ mà m̄ gaa Ụmụ́áhyà táà, á gá m acọ okpú.
Ọ bụrụ nà m̄ gaa Ụmụ́áhyà n'izú nà abyá abyá, á gá m acọ okpú.

10. Ǻ gábèhà m Ènuḡwú mbú.
 Ǻ gáhà m Ènuḡwú mbú.
 Ǻ gáhà agá Ènuḡwú mbú.
 M̄ gaa Ènuḡwú n'onwa na abyá abyá, á gá m ahụ enyi gị.
 Ǻ gábèhà m Ènuḡwú mbú, mà ọ bụrụ nà m̄ gaa n'onwa na abyá abyá, á gá m
 ǻnwè ihụ ndi enyi gị.
11. È ríbhà m ákpụ mbú.
 È ríbhà m ákpụ mbú, mà í sie ụfọdụ, á gá m eri.
12. M̄ nwee efè, á gá m agá ọdida ǻnya anwú taà.
 M̄ nwee efè, á cọrọ m ịgá ọdida ǻnya anwú n'afọ nà abyá abyá.
13. Ọ bụrụ nà ọ gára Ụmụáhyà éci, ọ gá ǻnọ ébe à ụgbú à.
 Ọ bụrụ nà ike agwúla gị, zùó iké.
 Ọ bụrụ nà ọ gára Ụmụáhyà éci, ọ kà ǻnọ ébe à ụgbú à.
 Ọ bụrụ nà ọ gára Ụmụáhyà éci, ọ kàhà ǻnọ ébe à ụgbú à.
 Ọ bụrụ na ọ gára Ụmụáhyà éci, ọ gáhà ǻnọ ébe à ụgbú à.
 Ọ bụrụ na ọ gára Ụmụáhyà éci, ọ pụtara na ọ zụtara anyị nri.

III. based on Welmers, Lesson 11, Drill 2

1. ǻnyị enwétaha egó taà.
 ǻnyị enwétàbèhà égo taà.
 ǻnyị agáhà enwéta egó taà.
 ǻnyị agáhà enwé iké ịzụ nri.
 Ọ bụrụ nà ǻnyị wneétaha egó taà, ǻnyị agáhà enwé iké ịzụ nri.
2. Ọ bụrụ nà há abyáhà, ngbè olé kà ǻnyị gá eri nri.
3. Ọ bụrụ nà mmírí ezòhà, kà ǻnyị gaa Ụmụáhyà éci.
4. Ọ bụrụ nà ị hụ anụ n'ahyá, nwáá ịzụta ya.
 Ngbe ị hụrụ ǻnyị n'ahyá, nwáá ịzụta ya.
 Ngbe m̄ hụrụ ǻnyị n'ahyá, á nwàra m ịzụta ya.
 Ọ bụrụ nà ị hụhà anụ n'ahyá, nwáá ịzụta azụ.
5. È cèrè m na ọ gá abyá ụgbú à.
 Á gwàra m yá nà ị gá abyá ụgbú à.
 Á gwàra m yá kà ọ bya n'èbe à.
 Á cọrọ m kà ọ bya ụgbú à.
 È cèrè m na ọ gá enwé iké ịbyá ụgbú à.
 Ọ bụrụ na ọ nàhà ǻmụ ákwụkwọ, é cèrè m na ọ gá enwé iké ịbyá ụgbú à.

6. Mà ọ bụrụ nà ọ nà ámụ ákwụkwọ, háfụ ya.
 Mà ọ bụrụ ezi okwú nà ọ nà ámụ ákwụkwọ, háfụ ya.
 Ọ bụrụ nà ọ nàhà ámụ ákwụkwọ, é cèrè m na ọ gà enwé iké ìbyá ùgbú à.
 Mà ọ bụrụ nà ọ nà ámụ ákwụkwọ, háfụ ya.
7. Á gụhà m akwụkwọ à éci.
 Á gụbèhà m ákwụkwọ à mbụ.
 Ọ bụrụ nà ì gụbèhà ákwụkwọ à, gụa yá n'izú à.
8. Anyị agụcàbèhà ákwụkwọ à.
 Anyị agụcàhà akwụkwọ à éci.
 Ọ bụrụ nà ì gụcàbèhà ákwụkwọ à, gụcàa yá n'izú à.
 Ọ bụrụ nà ùnù ágụcàbèhà ákwụkwọ à, gụcàa nù yá n'izú nà abyá abyá.
9. È wnehà m efè ìmé ya n'izu gara agá, Á gà m emé yá n'izu nà abyá abyá/
 Ọ bụrụ nà ì nwèhà efè ìmé ya ùgbú à, mèé yá n'izú nà abyá abyá.
10. Ọ bụrụ nà ọ nà énwà ìrụca ọrụ yá, ọ dị ìmá.
 Ọ bụrụ nà ọ nàhà énwà ìrụca ọrụ yá, á còrọ m ka ọ rụcaa yá eci.
11. Ọ bụrụ nà ìnà gọ na arị ọrụ, gwá yá na á gà m ecé yá.
 Ọ bụrụ nà ìnà gọ nà arị ọrụ, gwá yá kà ó cere ì.
 Ọ bụrụ nà ìnà gị nà arị ọrụ, gwá yá kà ọ rụcaa ọrụ yá ùgbú à.

IV. based on Welmers, Lesson 11, Drill 3

1. Á làra m ùlọ, síe ìte.
 Á làra m ùlọ, mèsya, síe ìte.
 Á gà m alá ùlọ, síe ìte.
2. Anyị gàrà ùlọ yá, gwùé egwú.
 Anyị gà agá ùlọ ìndị enyí anyị, gwùé egwú.
3. Anyị nìlè nọ n'ùlọ ì n'abàlị gara agá, kọọ akụkọ.
 Anyị nìlè gà ànọ n'ùlọ ì n'abàlị nà abyá abyá, kọọ akụkọ.
4. Anyị riri nrí, gụa akwụkwọ.
 Anyị riri nrí, mèsya, gụa akwụkwọ.
 Nayị nìlè nà erí nrí, nà àgụ akwụkwọ.
5. Anyị rụcara ọrụ anyị, mèsya, bù á abụ.
6. Ó riri nrí, mèsya, gáa ìhụ orù ényí yá.
 Ngbe ó rìcara nrí, ọ gàrà ìhụ otù ényí yá.

7. Á gà m ányò n'ụlò n'ábàlị à, dée akwụkwọ.
 M nọọ n'ụlò n'ábàlị à, à gà m edé akwụkwọ.
 Ọ bụ ọrụ m inọ n'ụlò m n'ábàlị à idé akwụkwọ.
8. Ụmụ áká ahụ meghere sọ ụzọ, bàtá.
 Ụmụ ákwụkwọ ahụ meghere sọ ụzọ, mèsya, bàtá.
9. Nwóké ahụ bara n'ụlò, gbánye ọkụ.
 Nwóké ahụ bara n'ụlò ịgbánye ọkụ,
 Nwóké ahụ bara n'ụlò, mèsya, gbánye ọkụ.
 Ngbe nwóké ahụ bara n'ụlò, ọ gbanyere ọkụ.
10. Ọ hụrụ na ị byala.
 Ọ hụrụ ka anyị nà abyá.
 Ọ hụrụ na ịke agwúla m.
 Ọ hụrụ na ó wnére égo hi nné n'ebe ahụ.
 Ọ hụrụ na ó nwéhá ego ọbụlà n'ébe ahụ.
 Ọ bhanyụrụ ọkụ, háfụ.
 Ngbe ọ hụrụ na ó wnéhá ego ọbụlà n'ébe ahụ, ọ gbanyụrụ ọkụ, háfụ.
11. Ngbe ọ rụcara ọrụ ya, ọ gbanyụrụ ọkụ, háfụ.
 Ọ rụcara ọrụ yá, gbanyụrụ ọkụ, háfụ.
12. Mmádụ nílle nà ábụ ábụ, ná èté egwú n'òbodo.
 Mmádụ nílle gà ábụ ábụ, téé egwú n'òbodo.
13. Anyị hụrụ ka há nà ábụ ábụ, ná èté egwú.
 Anyị hụrụ ọtụtụ ndị okoro ọbyà, na ndị agbọghọ ọbyà, kà há nà ábụ ábụ,
 ná èté egwú.
 Anyị hụrụ ka ọtụtụ ndị okoro ọbyà na ndị agbọghọ ọbyà na ábụ ábụ,
 ná èté egwú.
14. Mmádụ nílle nà eré nrí, ná ànyị mmánya, ná àkpá nkàtá.
 Ngbe m rùrù èbe ahụ, mmádụ nílle nà erí nrí, ná ànyị mmánya, ná àkpá nkàtá.
15. Á cọrọ m ịbyá lee akwụkwọ gị.
 Á cọrọ m ịbyá ụlò gị ile akwụkwọ gị.
 Ọnye nkuzi m cọrọ ịbyá ụlò gị, ilé akwụkwọ gị.
16. Kà anyị gáa ụlò Okááfo ilé ọnyinyò yá.
17. Á gà m agá ahyá, ịzụta anyị nà jí.
 Á gà m agá ahyá, zụta anyị nà jí.
18. Wèré ọgwụ à, nụa.
 Wèré ọgwụ à, é mèsya, ị nụa yá.
19. Bíkó, gàá ahyá, zụta osè.

20. Rụcáa nụ ọrụ unú, é mèsya, làá nù ụlọ unú.
21. Sàá akwà, é mèsya, zàá ezí.

V. based on Welmers, Lesson 11, Drill 4

1. Anyị làra ụlọ, m sáa ahụ.
 Á làra m ụlọ, sáa ahụ.
 Ngbe anyị làra ụlọ, á sàra m ahụ.
2. Anyị làra ụlọ, Nwóyè esie nri.
 Nwóyè lara ụlọ, sie nri.
 Nwóyè lara ụlọ isi nri.
 Ngbe anyị làra ụlọ, Nwóyè siri nri.
3. Ngbáńkwọ kwadebere nri, mụ anụa mmánya, mèsya, ànyị erie nri.
 Ngbe Ngbáńkwọ kwadebere nri, á nury m mmánya, mèsya, ànyị erie nri.
4. Anyị kpàra nkàtá ogè ntà, mèsya, ọ mụá akwụkwọ.
 Ngbe anyị kpàcara nkàtá ogè ntà, ọ mury ákwụkwọ.
5. Mụ ná akwádebe nri, òkóyè aná èwéfutá efere.
6. Anyị ruru ụlọ anyị, iná m arụwa ọrụ yá, ñné m esie ite, m dée akwụkwọ.
 Ngbe anyị ruru ụlọ anyị, iná m rụwara ọrụ ya, ñné m esie ite, m dée akwụkwọ.
7. M rue ụlọ, á gà m erí nri, é mèsya, m dée akwụkwọ.
 M rue ụlọ, á gà m eré nri, é mèsya, á gà m edé akwụkwọ.
 Ngbe m ruru ụlọ, á gà m erí nri, é mèsya, m dée akwụkwọ.
8. Á gà m agụca akwụkwọ à, é mèsya, m zué iké.
 Ngbe m gụcara ákwụkwọ à, á gà maèzù iké.
9. Ọ cọrọ ịrụca ọrụ yá, é mèsya, ọ nyére gị aká.
 Ngbe ọ rụcara ọrụ yá, ọ gà enyére gị aká.
 Ọ cọrọ ịrụca ọrụ yá, inyere gị aká.
10. Anyị gà erí nri, é mèsya, ụmụ ntàkịrị ábụá abụ.
11. Ñné m gà esi nri, é mèsya, ànyị nile erie nri.
12. Há gà égwù égwù ógè ntà, é mèsya, há aláa ụlọ há, mụá akwụkwọ.
 Há gà égwù égwù ógè ntà, é mèsya, há aláa ụlọ há ịmụ akwụkwọ/
 Ngbe há gwuru égwù ógè ntà, há gà alá ụlọ há, mụá akwụkwọ.

13. Á hụrụ m yá, kà ọ nà ábụ ábụ.
 Á hụrụ m ka ọ nà ábụ ábụ.
 Á hụrụ m na ọ nọ n'ébe à.
 Á hụrụ m na ó nwèrè égo nífle n'ebe à.
 Á hụrụ m yá, túpu ò rie nrí.
 Á gà m ahụ yá, túpu ò rie nrí.
14. Á còrọ m ịgụca akwụkwọ à, kà ị nà agá ahyá.
 Á còrọ m ịgụca akwụkwọ à, ñgbe m lọtara áhya.
 Á còrọ m ịgụca kawụkwọ à, tútu m gáa ahyá.
15. Ọ dàra ụra, túpu ọ rụcaa ọrụ yá.
 Ọ dàra ụra, ñgbe ọ rụcara ọrụ yá.
16. Anyị risiri nrí, tútu ndị enyi anyị àbyá.
 Ñgbe ndị enyi anyị byàra, ànyị risiri nrí.
 Ñgbe anyị risiri nrí, ndị enyi anyị abyá.
 Anyị risiri nrí, è mésya, ndị enyi anyị abyá.
17. Á gwàra m yá kà ọ rụcaa ọrụ yá, túpu anya anwụ àdaá.
18. Ò mècìha ụzọ, tútu mmírì ebído izò.
 Ó mèciri ụzọ, è mésya, mmírì èbidó izò.
19. Mmírì ruru, tútu ha agárué Ọnịca.
20. Anyị nọro n'ime ụlọ, tútu mmírì akwụsị izò.
21. Á rụgidere m ọrụ, tútu onye isí m abàtá.
22. É cèrè m na anyị gà enwé iké ịzúta ụgbọ, túpu Òkóyè agáa ọwụwa anya anwụ.
23. Á còrọ m ịgá ugwu, tútu m háfụ alá à.
 Á gàra m úgwu, è mésya, m háfụ alá à.
24. Anyị bíri na ndịda, tútu nnà m anwụọ.
 Anyị bíri na ndịda, tútu nnà m anwụọ.

Linda Sangster
 John Chimezie
 Intermediate Igbo
 January, 1970

IGBO TAPE IX

I. Ihe ... ji(ri)

Ihe ha ji alá ụlọ bụ na há cọrọ ịcọ nwunyè.
 Ihe ha ji alá ụlọ bụ ịgbọ.
 Ihe m jiri láa ụlọ bụ na m cọrọ ịcọ nwunyè.
 Ihe m jiri láa ụlọ bụ ịgbọ.
 Ihe m ji agá akwụkwọ bụ na m cọrọ ịkụzi nkuzi.
 Ihe ma jiri mee yá bụ na há ná ányà ọnyà.
 Ihe m kwọ emé yá bụ na m cọrọ ịkụzi nkuzi.
 Ihe m kworo mee yá bụ ná m cọrọ ịkụzi nkuzi.
 Ihe m jiri byá n'ụlọ gị bụ na ị nọ n'ébe à.
 Gịnị ká ị jiri gáa anyá eci, ñgbe m gwára gị ká ị nọrọ n'ebe à?
 Gịnị ká ị kworo gáa bhyá eci?
 Ihe m gà eji agá anyá eci bụ na m cọrọ ịzuta nri.
 Ihe m jiri méhá yá bụ na à cónà.

II. Compound nouns

ọdịda anyá anwụ
 á cọrọ m ịgá ọdịda anyá anwụ.
 ọwụwa anyá anwụ
 Okóyè cọrọ ịgá ọwụwa anyá anwụ.
 ụgwu
 á cọrọ m ịgá ụgwu
 ńdịda
 á cọrọ m ịgá ńdịda
 Èbé olé ká ọdịda ńnua anwụ dị?
 Èbé olé ká ọwụwa anyá anwụ dị?
 Èbé olé ká ọdịda anyá anwụ, ọwụwa anyá anwụ, ụgwu ná ńdịda dị?

III. íhe à nà atá atá

Ọjị bụ íhe a nà atá atá.
 Zụtára m íhe ọbụlà á nà atá atá.
 Anụ bụ íhe a nà erí erí.
 Gịnị bụ nke áhụ?
 Nke áhụ bụ íhe a nà esí esí?
 É bù m íhe a nà eré eré.
 Ọtụtụ íhe a nà ọré eré dị n'ébe à.
 nyè m íhe a nà edé edé nà íhe a nà agụ agụ.
 Nke áhụ ọ bụ íhe a nà emé emé?
 Mbà, à nàhà emé nke áhụ emé.
 Mbà, à nàhà emé yá emé.
 À nàhà asá akwà áhụ asá.
 Akwá à bụ íhe a nà asá asá.

IV] íhe ... jì

Èku bụ ọtù n'ime íhe ndị e jì eté ofé.
 Íte bụkwa ọtù n'ime íhe ndị e jì eté ofé.
 Èku bụkwa ọtù n'ime íhe ndị e jì erí nrí.
 N'álá Igbò íhe ọtụtụ mmádụ jì akụ ọkà bụ aka.
 Mkpisí à bụ íhe e jì akụ ọkà.
 Ákwụkwọ-ọgụgụ Igbò bụ íhe anyí jì ámụ ọkwu Igbò.
 Èmémme ndị Igbò bụ íhe anyí gá ejí amụ ọkwu Igbò.
 Ngwa ọrụ à bụ íhe e jì emézi igwè.
 Nké à bụ íhe e jìri agá ijè.
 Gịnị kà é jà eté ụlọ?
 Mmírí nà ñcà bụ íhe ndị Igbò jì asá ahụ.
 Èku bụ íhe e jì ekú ofé.
 Gịnị kà í jìri máa ụlọ?
 Ọlé ngwa ọrụ nkè í jì arụ ụlọ?

V. Compound nouns (check the tones carefully)

Ì nwere íhe ọ́gúgụ?
 É nwèrè m íhe ọ́kúkụ nà íhe orírì.
 Ò nwere íhe ọ́sịsa?
 Á nà m akwádo íhe orírì.
 É nwèrè m ọ́tútụ íhe odídé.
 Íhe ọ́rịra anyị agwúla.
 Íhe oríre anyị hà agwúla?
 Mmánya à ọ́ bụ íhe ọ́núrụ k'ọ́ bụ íhe osịsị?
 Jí à bụ nké orírì; jí àhụ-bụ nké ọ́kúkọ.
 íhe ọ́gịga
 íhe omúme
 Nnà m bụ ọ́nye ọ́cịcị n'àla anyị.
 Nnà m bụ ọ́nye nkuzi gị.
 Nwa nne' m' nwokè bụ ọ́nye nkà.
 Ọ́nyé bụ ọ́nye isí n'ebe à?

 É nwèrè íhe oríre.
 Nké à bụ ákwụkwọ ọ́gúgụ Igbò.
 Zùtára m akwụkwọ odídé.
 Ó nwèrè íhe odídé.
 Ọ́ bụ ọ́nye ọ́gịgá.
 Ọ́ cọ́rọ íhe orírì, mà ọ́ cọ́há íhe omúme.
 Omumé yà adịha mmá.
 Diké bụ ézigbo onye ọ́cịcị.
 Ọ́nye ọ́byà m cọ́rọ íhe ọ́nụnyụ.
 Anyị gá enwé orírì eci.
 Ì nwere jí oríre?
 Ọ́tútụ ụmụ nwáanyị cọ́rọ ọ́mụmụ.

BI] based loosely on Welmers, Lesson 11, Drill 5

Bikó, únù nífle fùá ezí.

Kà há fùta ezí, ígwù égwù.

Ngbé ọbùlà há hùkiritara ánya, há nà ekó okwú.

Cídi, fùtá ụlọ.

Mbà m ọ dị n'ime ụlọ?

Mbà, nke gị dị n'ébe ahụ.

Ọ bụ nke yá dị n'ime ụlọ.

Ọ fọdụrụ égo olé?

Ọ fọdụrụ égo naábọ.

Ego olé fọdụrụ?

Ego isé fọdụrụ.

Ákwá ọ bụ égo olé?

Tọrọ, tọrọ.

Ọ dàra ọnú.

É jì m égo isé, ma ọ bụ ótù égo náání bụ nké m/

Ọ bụ nke onwé m.

Íté à dị mmá.

Á cọrọ m éku.

Éku à dị mmá nke úkwu.

Á cọhà m nke áhụ.

Kèdụ màka nké à?

Nkè áhụ ádíha mmá.

Zí m ụzọ.

Kà nnà gị kwụara gị ụgwọ ya.

Mmírì zòro nkwa úkwu n'afọ gara agá.

Ọnye nkúzi anyị gà al'ụ ~~na~~ nwaànyị n'ónwa ọzọ.

Ọnye nkúzi anyị lụrụ dí n'ónwa gara agá.

Ụnu asáala akwà?

Ákwà áhụ ~~na~~ ọ kọpọla?

Ákwà ndị ahụ ha akọpọla mmírì?

Ị nákọpọla akwà áhụ?

Áka m akpọpọle nkú?

Ụwé m akáala nká.

Íke agwúla m.

Íke agwúla nkịta m.

Ị ga enwé efè ịgára m ahyá?
 Ná èsì ịte!
 Ná èrì nrì!
 Ònye nkuzi anyị gụrụ anyị akwụkwọ Igbo.
 Anyị gèrè ntị nke ọma.
 Gèé m ntị nke ọma.
 Kà anyị kpaa nkátá bànyére ụgbọ yá.
 Ị zucáala iké?
 Ị zucara iké ecí?
 Anya anwụ nà ádǎ kwà ehíhyè.
 Anya anwụ nà awá kwà ụtụtụ
 Ònye nkuzi wnaànyị kụziri unu ókwu Igbo.
 Ọ bụ ka m nyere gị aká?
 Ngbóolé kà mmiri bidoro izó?
 Mmiri ruru, túpu anyị agárué Ọnịca. Mà mmiri bidoro izò ngbe anyị
 gáruru Ọnịca.
 Anyị nọrọ n'Ọnịca tútu mmiri ákwụsị izò.
 Ó mèciri m ọnyị.
 Á hụrụ gị n'anyá.
 Ị hụrụ nwúnyè gị n'anyá?
 Ọ nà eméci m ọnyị ngbe nífle.
 Gèé nụ ònye nkuzi unu ntị.
 Ònyé nà elégide ụmụ gị anyá?
 Ọ bụ Ngbááfọ na elégide ụmụ m anyá.
 Kpàcára ụgbọ anyá!
 Gwá ụmụ ntàkírị ahụ ka há kpacara ụgbọ anyá.
 Ágwọ nà atụ m ụjọ.
 Ágwọ nà atụ m egwù.
 Ázụ ọ na atụ gị ụj'ọ?
 Mbà, ázụ anáhà atụ m egwù.
 É cèrè m na ọ hụrụ anyị iró.
 Mụ cèrè na ọ hụrụ anyị n'anyá.
 Hà merurụ ònye ọbúlà ahụ?
 Mbà há emérụha onye ọbúlà ahụ.

Nwá nné ya nwoké nà elézi yá anya.

Nwá nné ya nwaànyị na elézikwa ya anyá ñke ọma.

Ñke ahụ turyụ m n'anya.

Ọ bụryụ m n'anya nà ọ byàra ụlọ ákwụkwọ taà.

† làra ñri gị n'iyi.

Há nà alá nri hi nné n'iyi.

Há hụryụ ụmụ há n'anya ñke úkwu.

Kpàcára anyá.

Kpàcára ụgbọ anyá.

Gèé ntị.

Ñri ahụ nifile làra n'iyi.

Kwịsị ime ya.

IGBO TAPE X

1. Drill 1: based on Welmers, Drill 1, Lesson 12

1. cére m̄	wait for me
écéla m	don't wait for me
2. nwáá ibúli igbe ahụ	try to lift that box
ánwála ibúli igbe ahụ	don't try to lift that box
3. mèghée ụzọ	open the door
éméghela ụzọ	don't open the door
4. háfụ égo gị n'ebe ahụ	leave your money there
áhàfụla égo gị n'ebe ahụ	don't leave your money there
5. átụfụla ákwụkwọ ahụ	don't lose that book
6. gbọtọ efere ahụ	drop that plate
ágbọtọla éfere ahụ	don't drop that plate
7. álála nụ nri unú n'iyí	don't (pl.) waste your food
8. m̄écie nụ yá ọnụ	interrupt (pl.) him
émécila nụ yá ọnụ	don't interrupt him
9. rụára ya ọrụ ya	do his work for him
árụrụla ya ọrụ ya	don't do his work for him
10. m̄éere ya otú íhe	do something for him
émérela ya íhe ọbúlá	don't do anything for him
11. rícaa nụ nri nile	eat up all the food
éricala nụ nri nile	don't eat up all the food
12. m̄erụ ya àhụ	hurt him
émérụla ya àhụ	don't hurt him
13. kwéé ká ó meruo gị àhụ	let (permit) him to hurt you
ékéla ká ó meruo gị àhụ	don't let (permit) him to hurt you
14. ị gaa Abá, écéfula ịcọrọ m akwụkwọ ahụ	when you go to Aba, don't forget
	to look for that book for me
15. ị laghachi n'obodo gị, écéfula anyị	when you return to your country, don't
	forget me

2. Drill 2: Welmers, Drill 2, Lesson 12

1. Ká anyị ghàrá ịsá efere ụgbú à	let's not wash the dishes right now
2. Ká ọ ghàrá ịgá akwụkwọ taà	he shouldn't go to school today

3. Kà há ghará igbányí oku. They shouldn't turn off the lights
4. Kà nwá nné gí ghará irírú gí orú gí. Your brother shouldn't do your work for you
5. Kà nwátákírí ahụ ghará inwá Ìbúli ibu ahụ That child shouldn't try to lift that load
6. Á gwára m yá kà ó ghará ibyá, tútu anya anwí adaá. I told him not to come before sunset.
7. Ó bụrụ nà ó nághí àrú orí taa, Don't be surprised if he isn't working today
kà ó ghará itú gí n'anya.
8. Kà órú unú ghará igwí unú íke. Don't (pl.) let your work wear you out.
9. Kà ó ghará gíwá ya nà anyí gá agá ahyá. Let's not tell him what we're going to go to market.
10. Kà ó ghará iwébata ógù ahụ n'ime ụlọ. He shouldn't bring that hoe into the house
11. Ó ghará iwèta égò, gíní kà anyí If he doesn't bring money, what are we
gá emé? going to do?
12. Há nù kà á nà eti igba, hà enwéghí When they hear drums played, they can't
ike ighàra ité egwu. keep from dancing.
13. Ó kwue okwí, è nwéghí m ike ighàra When he talks, I can't keep from falling
ídà n'úra. asleep.

3. Drill 3: Welmers, Drill 3, Lesson 12

1. Akwà ó zírú akáala nká. The cloth he bought is worn out.
2. Akwà anyí zírú akáala nká. The cloth we bought is worn out.
3. Akwà ònú zírú akáala nká. The cloth you bought is worn out.
4. Nri o wètara agwíla.0 The food he brought is all gone.
5. Nri anyí wètara agwíla. The food we brought is all gone.
6. Nri unú wètara agwíla. The food you brought is all gone.
7. Nwóké ahụ í hụrụ n'ánya byàra ébe à The man you saw in the market came here
n'útútú à. this morning.
8. Akwà m sàra akòola. The clothes I washed are dry.
9. Akwụkwọ m zírí gí bụ nke m. The book I showed you is mine.
10. Nkata nke ó nyèrè m dí ímá. The basket he gave me is nice.
11. Nri o síri tọrọ ụtọ. The food she cooked was delicious.
12. Orú ha rụrụ dí ímá. The work they did was fine.
13. Nnúkwu ụlọ ahụ anyí hụrụ n'úzó Onitsha bụ nke ézè obodo ahụ. That big house we saw on the way to Onitsha belongs to the chief of this town.
14. Nyé nù m akwụkwọ unú wetara. Give me the papers you brought.
15. Há rícará nri nílè anyí síri. They ate all the food we cooked.
16. Zí m akwụkwọ ozí i dèrè. Show me the letter you wrote.

17. Zikwa m akwukwo ozi nke o dere. Show me the letter he wrote, too!
18. A maghi m ihe o dere. I don't know what he wrote.
19. Mma ahụ bụ nke m tufuru n'izu gara aga. That knife is the one I lost (or threw away last week.
20. Nke a bụ akwukwo i hapuru n'ilo m. Here's the book you left at my house.
21. Gini bụ ahà akwukwo i na agi. What's the name of the book you're reading.
22. Umụ nta m na elégide anyá nwere ike The children I take care of can read very well.
23. Ugbọ o na anya di ohuru. The car he drives is new.
24. Ulo unu ga ahụ n'aka nri bụ nke ya. The house you will see on the right is his.
25. O cogo ihe i nwere. He wants what(ever) you have.
26. O cogo nke i nwere. He wants the one you have.
27. O ma nga o gara. He knows where he went.
28. O ma ha oge o gara. He doesn't (didn't) know when he went(left).
29. O hury ebe anyi gara. He saw where we went.
30. O hury onye byara. He saw who came.
31. O ma ha m onye o hury. I don't know who he saw.
32. A ma ha m ndi o hury. I don't know who(-all) he saw.
33. A ma ha m ebe ha gara. I don't know where they went.
34. A ma ha m oge o nwuru. I don't know when he died.
35. O gwaha m oroma ole o cogo. He didn't tell me how many oranges he wants.
36. I ma ebe o na aga? Do you know where he's going?
37. Ebe anyi ga aga, mmayu nkwi ga ehi ne. Where we're going, there'll be plenty of palm oil.
38. Ihe obula i ga eme ga adi ma. Whatever you do will be fine.

4. Drill 4: Welmers, Drill 4, Lesson 12

1. Ndi enyi m byara. My freinds came.
2. Ndi enyi m byara. (. nu.) my friends who came
3. Onye oru hapuru. A workman left.
4. Onye oru hapuru nu the workman who left
5. Ndi enyi unu byara nu. your (pl.) friends who came.
6. Nwaanyi gara Aba. the woman who went to Aba

7. Nwóké ahụ byara ụlọ m bụ ényí m. That man who came to my house is my friend.
8. Onye zúrụ ụgbọ m bụ n'ụlọ ọ. The man who bought my car lives in that house.
9. Íkọ dị n'aka íkpà bụ nke m. The cup on the left is mine.
10. Mmády niile bụ n'òbodá ọ bụ ndị enyí m. All the people who live in this town are my friend.
11. Akwụkwọ ahụ dī n'elu océ bụ nke gị. That book (which is) on the chair is yours.
12. Ó cị ọkụ. It's hot.
Kúté ofe dī ọkụ n'ime iéé ọ. Bring hot soup in this pot.
13. Mmá ọ dī nkọ. This knife is sharp.
Á nà m acọ mmá dī nkọ. I'm looking for a sharp knife.
14. Ọ mára mmá. She is beautiful.
Á hụrụ m nwáanyị mára mmá n'òbodó ọ n'ụtụtụ ọ. I saw a beautiful woman in town this morning.
15. Nri ahụ tọrọ ụtọ. That food was delicious.
Nri ọ dī ụtọ. This food is delicious.
Ndị Igbó na esí ọtụtụ ụkpá nri nà atọ ụtọ. The Igbo people cook many kinds of delicious food.
16. Ó pére mpé. It is small.
Ọ dī mpé. It is small.
É bī m n'ụlọ pére mpé. I live in a small house.
17. Ụzọ ọ sara mbára. This road is wide.
Í gá ahụ ụzọ sára mbára n'aka íkpà. You will see a wide road on the left.
18. Hà enwéhá unéré cára acá. They don't have ripe bananas.
19. Nri dī ọkụ amásiha m. I don't like hot food.
20. Ófe dī oyi amásiha anyị. We don't like cold soup.
21. Há nà eré ahụ ekére, ósè, ázụ, àyiyà, nppurụ osisi, nà ihe dī icé icé n'áhya. They sell peanuts, pepper, fish, crayfish, fruit, and various other things in the market.
22. Ọ sí obodó dī nsó/ Enugwú. He comes from a town near Enugu.
23. Á máhá m onye mére nke ahụ. I don't know who did that.
24. Á máhá m ndị rúrụ ọrụ ahụ. I don't know who-(all) did that work.
25. Á máhá m ndị gá abyá nụ. I don't know who's going to come.
26. Anyị hụrụ ihe mére nụ enwéhá ike ime ihe ọbụlá. We who saw what happened couldn't do a thing.

5. Drill 5: Welmers, Lesson 12, Drill 5

1. Ụlọ yá dị ka nke' m. His house is like mine.
2. Ụwé ahụ dị ka ótu nkè m hụrụ n'ótù ụlọ áhýá n'Onitsha. That blouse is like one I saw in a store in Onitsha.
3. Mmányụ nkụwụ adịha kà mmányụ ekere. Palm oil is not like peanut oil.
4. Ọrụ onye knuzi adịha kà nke ónye ugbó. A teacher's work is not like a farmer's.
5. Nwá agbóghọ ọbyá mára mmá dị ka ábụ. "A pretty girl is like a melody."
6. A ọrọ m ịzụ akpụkwọ ụkwụ dị kà nke gị. I want to buy shoes like yours.
7. A ọrọ m ịzụ ụwé dị kà nke ị zụtara n'ụlọ áhýá ahụ dị n'Ábá. I want to buy a blouse like the one you bought in that store in Aba.
8. Ọ nà ányà ụgbọ dị kà nke gị. He drives a car like yours.
9. Nà nà eré ihe dị icé icé, dị kà ákwá, ụwé, ákpụkwọ ụkwụ, nà okpú. They sell various things, like yard goods, ready-made clothes, shoes, and caps.
10. Ihe dị kà ọgụ mmádụ atọ byára ómere anyị. About sixty people came to our party.
11. Ihe dị kà ọgụ mmádụ isé bụ ndị otù ụlọ ụká à. About a hundred people are members of this church.
12. Ihe dị kà ọgụ ọdụ áhýa iri nà asáá na ọdụ iri dị n'ime ahýá à. There are about three hundred fifty stalls in this market.
13. Ihe dị kà nnụ ụmụ ákwụkwọ nà agá akwụkwọ n'ebe à. About four hundred students attend school here.

6. Drill 6: Welmers, Lesson 12, Notes

1. ọgụ mmádụ na isé 25 people
2. ọgụ mmádụ na iri 30 people
3. ọgụ mmádụ na iri nà asátọ 38 people
4. ọgụ mmádụ abúá 40 people
5. ọgụ mmádụ náàbọ 40 people
6. ọgụ mmádụ anọ 80 people
7. ọgụ mmádụ isé nà mmádụ iri 110 people (one hundred and ten)
8. ọgụ mmádụ asátọ nà mmádụ isii 166 people
9. ọgụ mmádụ iri 200 people
10. ọgụ mmádụ iri nà asátọ 360 people
11. ọgụ mmádụ iri nà mmádụ asátọ 208 people
12. ọgụ ewu iri nà itenáání, nà ewu iri nà itenáání 399 goats
13. nnụ mmádụ asátọ 3200 people

7. Review: Welmers, Lesson 12, Review

Á gára m áhý ecí, ìzúrú nné m akwá. Mà ngebe m rúru ébe ahụ, úkra akwá m
cọrọ agwúla. Ngebe m lara ụlọ, á gwàra m yá nné m. Ọ siri na yá cọrọ
ka m gaa ahya ecí, cọọ akwá ahụ ọzọ.

Linda Sangster
John Chimezie
Intermediate Igbo
April 1970

IGBO TAPE XI

1. Drill 1: Welmers, Lesson 13, Drill 1

1. Há nọ n'óce kpaá nkátá. They sat and chatted.
Há nọọrọ n'óce káá nkátá.
2. Ọ kwị ọtọ kwue okwú. He stood and spoke.
Ọ kwịurụ ọtọ kwue okwú.
3. Ọ bú ibu gaa ahyá. He carried a load to market.
Ọ búuru ibu gaa ahyá.
4. Nwáanyị áhụ bu ọtụtụ jí gaa ahyá n'ụ́tụtụ à. That woman carried a lot of yams
Nwáanyị áhụ búuru ọtụtụ jí gaa ahyá " " to market this morning.
5. Há sò anyị gaa Abá. They went to Aba with us.
Há sòoro anyị gaa Abá.
6. É sò m nwá nné ya nwoké gaa akwụkwọ. I went to school with his brother.
É sòoro m nwá nné ya nwoké gaa akwụkwọ.
7. Ụmụ ákwụkwọ niile sò anyị bú ábụ. All the students sang with us.
Ụmụ ákwụkwọ niile sòoro anyị bú ábụ.
8. Ọ m̀à ụgbọ gáa Ọnịca n'izú gára agá. He drove to Onitsha last week.
Ọ nyàara ụgbọ gaa Ọnịca n'izú gára agá.
9. É jí m ímá à bée anụ. I cut the meat with this knife.
É jíiri m ímá à bée anụ.
10. Ọ jí ázụ téé ofe tọrọ ụtọ. She cooked a delicious soup with fish.
Ọ jíiri ázụ téé ofe tọrọ ụtọ. (She used fish to cook a delicious soup.)
11. Ọ tere ófe azụ tọrọ ụtọ. She cooked a delicious fish soup.
12. Anyị jí ụgbọ elú bya Enugwú. We came to Enugu by plane.
Anyị jíiri ụgbọ elú bya Enugwú.
13. Anyị jí ụgbọ sí Enugwú bya Ụmụáhyà. We came from Enugu to Unuahia by car.
Anyị gíiri ụgbọ sí Enugwú bya Ụmụáhyà.
14. Ọ yí uwé mára mmá gaa omere. She wore a pretty dress to the party.
Ọ yíiri uwé mára mmá gaa omere.
15. Ọ gbà ọlà yá saa aká ya. She washed her hands with her ring on.
Ọ gbàara ọlà yá saa aká ya.

2. Drill 2: Welmers, Drill 2, Lesson 13

1. Há nọ nóce àkpá nkátá.	They're sitting and chatting.
2. Ọ bú ibu àgá ahyá.	He's carrying a load to market.
3. Ị jì ícà asá aká gị?	Are you washing your hands with soap?
4. Gịni kà í jì nke áhụ emé?	What are you doing with that?
5. Gịni kà í jì mma m'émé?	What are you doing with my knife?
6. Èbé olé kà ị hyà ụgbọ àgá?	Where are you driving to?
7. Há nà anọ n'óce àkpá nkátá kwá ụbọci.	They sit and chat every day.
8. Ọ nà anyà igwè agá akwụkwọ.	He rides a bicycle to school.
9. Ọ nà ékpú ókpu arụ orụ.	He wears a cap at work.
10. Anyị nà anyà ụgbọ àgá Enugwú kwá izú.	We drive to Enugu every week.
11. Gịni kà únú na eji nke áhụ emé?	What do you use that for?
12. Ọ nà eté ofe anụ nà atụ ụtọ.	She cooks delicious meat soup.
13. Ọ nà eji anụ eté ofe ụtọ.	She uses meat to cook a delicious soup.
14. Anyị nà eji mmányà èri nri.	We have wine with dinner.
15. Nnà m'gà anyà ụgbọ gaa Abá ecí.	My father is going to drive to Aba tomorrow.
16. Nnà m'gà eji ụgbọ àgá Abá ecí.	My father is going to use the car to go to Aba tomorrow.
17. Gịni kà ị gá eji mma áhụ emé?	What are you going to do with that knife?
18. Gịni kà ị gá eji mma áhụ mée?	" " " " " " "
19. Á gá m'ésó ha gaa sinima. (=cinema)	I'm going to go to a movie with them.
20. Á gá m'ésó ha àgá cinema.	I'm going to go to a movie with them.
21. Ị gáhá ènwé iké ịjị osisi mezie nke áhụ.	You won't be able to fix that with a stick.
22. Á cọrọ m ka ọ nyáá ụgbọ m gaa Unuáhyá.	I want him to drive my car to Unuahia.
23. Ọ nyáhá ụgbọ byá.	He didn't drive here.

3. Drill 3: Welmers, Drill 3, Lesson 13

1. Ọnyé nyà ụgbọ gị bya.	Who drove your car (coming)?
2. Gịni mere n'ébe à?	What happened here?
3. Èbé olé kà únú ga éss há àgá.	What are you going with them?
4. Ngbé olé kà ị rụcara ọrụ gị?	When did you finish your work?
5. Ụnèrè olé kà ị cọrọ?	How many bananas do you want?
6. Ọnyé kà í sò gaa cinema?	Who did you go to the movies with?
7. Gịni kà í jì ákwụkwọ m'émé?	What are you doing with my book?
8. Kédú kà ị dị?	How are you?
9. Kédú ahà gị?	What is your name?

10. Kèdú maka ákwùkwọ ahụ?	How about that book?
11. Kèdú akwùkwọ ahụ?	Where is that book?
12. Kèdú onye nyá ugbo gị bya?	Who drove your car (coming)?
13. Kèdú ihe mere n'ebe à?	What happened here?
14. Kèdú ebe unú gá esò há àgá?	Where are you going with them?
15. Kèdú ngbè í rị́cara ọ́rụ́ gị?	When did you finish your work?
16. Kèdú onyé i sò gáa cinema?	Who did you go to the movie with?
17. Kèdú ihe i jí ákwùkwọ m'émé?	What are you doing with my book?
18. Kèdú ndị anyị nà ecé?	Who (pl.) are we waiting for?
19. Kèdú ihe Okoyé kwuru banyere?	What did Okoye talk about?
20. Kèdú ihe unú na emé?	What are you (pl.) doing?
21. Kèdú ebe ikó gị dị?	Where is your cup?
22. Kèdú ebe egó gị dị?	Where is your money?
23. Kèdú maka ákwùkwọ i wétara?	How about the book you brought?
24. Kèdú akwùkwọ i wétara?	Where is the book you brought? What kind of book did you bring?
25. Ọ dị n'okpuru óce m.	It's under my chair.
25. Kèdú maka ófe o tere?	How about the soup she cooked?
26. Kèdú ofé o tere?	Where is the soup she cooked? What kind of soup did she cook?
Ọ tọrọ ụtọ.	It was delicious.
27. Kèdú maka égo m nyere gị?	How about the money I gave you?
28. Kèdú maka ónyé nyere gị?	How about the money he gave you?
Ọ gwúla.	It's all gone.
28. Kèdú maka ọ́rụ́ ọ nà arụ́rụ́ gị?	How about the work he does for you?
Ọ dị́cáha mmá.	It's not so good.

4. Brill 4: Welmers, Drill 4, Lesson 13

1. Ọléé otú o sí mee yá?	How did he do it?
Kèdú otú o sí mee yá?	"
Kèdú kà ó sí mee yá?	"
Ọléé otu ka ó sí mee yá?	"
Kèdú otú o sí mee yá?	"
Kèdú kà ó sí mee yá?	"
2. À mánhá m otu o sí mee yá.	I don't know how he did it.
À mánhá m kà ó sí mee yá.	"
À mánhá m otu o sí mee yá.	"
À mánhá m kà ó sí mee yá.	"

3. Òlélé òtu ka í sí byá ebe à?	How did you get here?
4. Kèdú kà ñnà gị sí mee kà gị nà ụmụ nné gị nifile gaa college?	How did you father manage for you and all your brothers and sisters to go to college?
5. Ngbáńkwọ agwáha m otu o sí kwádebe ofe ụtọ ahụ.	Ngbankwo didn't tell me how she fixed that delicious soup.
6. À mánhá m otu í sí mézie igwé à, mà ọ nà agbá ñke ọma ọzọ.	I don't know how you fixed that bicycle, but it runs fine again.
7. À mánhá m otu m sí gáfée ulé agụ.	I don't know how I passed that exam.
8. Kèdú kà ó sí akwádebe akpụ ahụ?	How is she fixing that cassava?
9. Òlélé òtu ka í sí amụ mmá gị?	How are you sharpening your knife?
10. Kèdú otú í sí agá akwụkwọ?	How do you get to school?
11. À mánhá m otu e sí emè yá.	I don't know how to do it.
12. Nwá nné m amánhá otu e sí ánuá ụgbọ.	My brother doesn't know how to drive (a car).
13. Ọ bú nné m kụziri m ótu e sí esí nrí.	It was my mother who taught me how to cook.
14. Kèdú otú ọ nà esí èlégide ụmụ yá nifile anya?	How does she take care of all her children?
15. Kèdú kà í nà esí amụ ákwụkwọ n'ụzụ áhụ?	How do you study in that noise?
16. Òlélé òtu ka í gá esí èmézi igwé gị?	How are you going to fix your bicycle?
17. À mánhá m otu m gá esé agá omeme unú.	I don't know how I'm going to get to your place.
18. À mánhá m otú anyị gá esé áruca ọrụ à.	I don't know how we're going to finish this.
19. Ọ cọhá kà unú mee ya otu ahụ. Ọ cọhá kà unú sie otu ahụ mee yá.	He doesn't want you(pl.) to do it that way. "
20. Kèdú ụzọ há sí byá?	How (Which way) did they come?
21. À mánhá m ụzọ é sí agá ụlọ gị?	I don't know how to get to your house.
22. Mmiri zòó, à mánhá m ụzọ anyị gá esé agá Ọnịca.	If it rains, I don't know which road we'll take to Onitsha.
23. Sí nụ ụzọ Owère gaá.	Take the Owerri road.

5. Drill:5: Welmers, Lesson 13, Drill 5

1. Ụlọ anyị	our house
ite anyị	our pot
ụlọ atọ	three houses
ite atọ	three pots
ụlọ atọ	the third house
ite atọ	the third pot
2. Óce anyị	our chair
ikó anyị	our cup

- óce atọ three chairs, the third chair
 ikó atọ three cups, the third cup
 3. óce nké atọ the third chair
 ikó nké atọ the thirdcup
 ụlọ nké atọ the third house
 ụlọ atọ the third house
 ité nke atọ the third cup
 ité atọ the third cup
 4. ụbọcị nké mbụ the first day
 ụbọcị mbụ the first day
 5. Ógè ahụ bụ ógè nké atọ ọ kpọrọ gị. That was the third time he called you.
 6. Á ryàrà m ọryà n'ụbọcị nké àbụjá anyị n'ò n'ébe ahụ. I got sich the second day we were there.
 7. Nké à bụ áfọ nké atọ ọ nà agá eollege. This is his third year in college.
 8. Ọkọcị na akọ site n'ime ọnwa nké iri The dry season is (dry) from sometime in rue n'ọnwa nkéatọ. October to March.
 9. Ụdú mmiri nà édù, site n'ọnwa nké anọ The rainy season is (rainy) from April to rue n'ọnwa nké iténaánfi September.
 10. Á gá enwé iké irúgide ọry rue elekere isé. I can work through until five o'clock.
 11. Ó bì n'ụlọ nké mbụ n'uzọ ahụ. He lives in the first house on that street.
 12. Á mụry yá n'abalị nké iri nà asátọ n'ọnwa nké asáà. He was born on the 18th of July.
 13. Ọ nọ n'áhiri nké anọ. He's sitting in the fourth row.
 14. Bíkó, mèghée nù ákwụkwọ unù n'ibe nke Please open your books to page 171. ọgy asátọ nà iri nà ótù.
 15. Dàálý nù. Nké à bụ ibe akwụkwọ nke Thank you. This is page 171. ọgy asátọ nà iri nà ótù.
 16. Ọ fọduryú ntàkiri anyị àmutáca ihe mmùtá We have almost finished (learning) the nké iri nà atọ n'ime iri nà isé. thirteenth of fifteen~~th~~ ledsons.
 17. Nyé m òromá ọzọ. Give me another orange.
 18. Wétala ụneré ọzọ. Don't bring any more bananas.
 19. Wétára m efere nké ọzọ. Bring me the other plate.
 20. Mmá à ádịha nkọ. Wétára m ọzọ. This knife isn't sharp. Bring me a different one.
6. Drill 6: Welmers, Notes, Lesson 13
 1. Site n'elekere atọ, rue elekere isé, From three o'clock until five o'clock, ọ nà àmụ ákwụkwọ. he studies.
 2. Ọ fọd'uryú ntàkiri m daá. I almost fell.

3. èké ukwú
óryè úkwu
àfọ́ úkwu
ńkwọ́ ukwu
èké ntà
óryé ntà
àfọ́ ntà
ńkwọ́ ntà

'days of the week': market days

Igbo Dialogue #1:

Ekelé gbúla

Some greetings

Variant 1

1. Ndéewó.
2. "
3. Gịnị bụ àhà gị?
4. Àhà m bụ Okóyè.

Variant 2

1. Ndéewó.
2. Kèdú ká í méré?
3. Á dị m ímá.
4. Dáály.
5. Àhà gị bụ gịnị?
6. Okóyè bụ àhà m.

Variant 3

1. Ndéewó.
2. Á bụ m Mike.
3. Á bụ m Okóyè.
4. Ndéewó.
5. Kèdú maka ywa?
6. Sọ ímá.

'How about your world?'

'Only good.'

Variant 4.

1. Nnà, kèdú?
2. Ọ maka.
3. Ụdó dịkwa?
4. Sọ ñjọ.

'Is there peace also?'

'Only bad.'

Igbo Dialogue #2:

Ịkọwa onwé gị

Describing yourself

Variant 1

1. Àhà gị bụ gịnị?
2. Úcé.
3. Ọ bụ àhà izizi gị?
4. Ọ bụ yá.

Is that your first name?

Variant 2

1. Àhà gị bụ gịnị?
2. Èzè.
3. Ọ bụ àhà izizi gị?
4. Àhà, Ọ bụ gịnị.

literally: 'chief'

Variant 3

1. Áhà gị bụ gịni?
2. Èzè.
3. Ọ bụ áhà nnà gị?
4. Èe. Ọ bụ yá.

Is that your last name?

Variant 4

1. Áhà gị bụ gịni?
2. Úcè.
3. Ọ bụ áhà nnà gị?
4. Mbà, ọ bụghị. Ọ bụ áhà izizi mụ.

Protocol: Ọ dị ímá.

Igbo Dialogue #3: Èkelé

Variant 1

1. Kédú ká í méré?
2. Á dị ímá. Mà gị kwani? - Mà gịkwa nù? And whatabout you too?
3. Á dị m ímá. Áhà í bụ Èzeòbí.
4. Áhà í bụ Mike.

Variant 2

1. Kédú ká í méré?
2. Á dị m ímá. Mà gị kwany? - Mà gịkwa nù?
3. Á dị m ímá. Áhà í bụ Èzeòbí.
4. Áhà í bụ Mike.

Variant 3

1. Ndeéwó.
2. Ndeéwo, íná í ukwu.
3. Í dịkwa ímá?
4. Èe, á dị m ímá.

Variant 4

1. Nwà í, ndéewo. Í dịkwa ímá?
2. Ọ máka. Mà gị kwany? - Mà gịkwa nù?

Igbo Dialogue #4: Mike, ézuté Nkècì Mike, meeting Nkècì

Variant 1

1. Kédú ká Ọ dị?
2. Ọ dị ímá.
3. Gịni bụ áhà gị?
4. Nkècì.

Variant 2

1. Òlèé ot ^hù ì dì?

What is your state, likeness?

2. Á dì m ímá.

3. Áhà gí ò b́y gíní?

4. Áhà ḿ b́y Nkeci.

Variant 3

1. Í mere agháá?

How are you?

2. Á máka m.

I'm fine.

3. Á b́y m Mike. Gí kwany? = Gíkwa b́y?

4. Nkeci.

Variant 4

1. Ì dì agháá?

2. Á dì m ímá.

3. Gíní kà á ná akpó gí?

4. Á ná akpó ḿ Nkeci.

Igbo Tapes

LINGUISTICS

E05.03

*tape no longer
exists*

Course: Ling 541

Prof: C. Painter

Label: International Phonetic Association, Principles - Igbo specimen, p. 45

Contents: (in the Official orthography; with aspiration, nasalization and tones marked too)

Ngbe Ụgụry na ́nwụ nárụrita ụkà ́nye ká ibè yá ik^he, há áhụ otù
onyeij^he ká ó tì uwé ụgụry yá na-ábyá. Há ekwésie ik^he nètítí há, ná ́nye
mère ká onyeij^he áhụ kpúfò úwé ya, ibè yá gá-ekwé ná ọ dị ik^he karya. Ụgụry
ámárite fee fee, fee áhụ ot^hu ik^he yá há; má yá na-éfé onyeij^he áhụ ná-
éjigid^hesi úwé ya ik^he náahụ yá. yá efekátá hafụ. ́nwụ atụ, mee ká ébe
niile kpèrè ọk^hụ. nótù ngbe áhụ onyeij^he áhụ ekpúfụ úwé ya; ákè á mere ká
Ụgụry kwére ná ́nwụ ká ya ik^he.

Linda Sangster
John Chimezie